

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. NOVEMBER 1.
VIII. évfolyam, 290. szám.

Szerda

Finnország nem tesz több engedményt a Szovjetnek

Svájc számol a háboruba való belesodródás veszélyével — Belgium újabb szigorú intézkedéseket tett semlegessége megővésére — A „háboru keresztezése”-nek mondják Berlinben Molotov békeszövegét

Az amerikai képviselőház is megszüavazza a fegyverszállítási tilalom felfüggesztését

(HELSINKI.) (Rador.) A finn fővárosban tegnap délután 3 órakor a különböző parlamenti csoportok vezetői és a kormány tagjai értekezletet tartottak, amelyen a Szovjet Unió részéről tett javaslatokat tárgyalták meg. A kormány most készíti el a finn tárgyalóbizottság részére az új utasításokat.

MA UTÁZIK MOSZKVABA ÚJRA A FINN KÜLDÖTTSEG

(HELSINKI.) (Reuter.) A finn kormány szűkebbkörű bizottsága tegnap egész délelőtt folytatta megbeszéléseit a finn pártok vezetőivel és hír szerint megbeszélte Finnország azon utolsó javaslatát, amelyet azzal ismertet Moszkvában, hogy további engedményeket nem tehet.

Ugyanezek a körök közlik azt is, hogy ez a végső javaslat már csak lényegtelen eltérést mutat a két álláspontról között és így remény van a meg egyezésre.

A bizottság, amelynek vezetői újra Paasakivi és Tanner lesznek, ma délután indul utnak Moszkvába, ahol esetleg több napot fog eltölteni. A külföldi sajtót rendkívül élénken foglalkoztatják a várható következmények. A lapok általában meg egyeznek abban, hogy

Finnország most kezdi meg az egész Skandináv félszigetet érintő döntő jelentőségű diplomáciai út-közetét és ennek eredménye még beláthatatlan.

A legnagyobb érdeklődést a közvetve és közvetlenül nem érdekelt államok közül az USA tanúsítja a finn-orosz tárgyalásokkal szemben. A lapok nem titkolják, hogy teljes rokonszenvükkel a finnnek mellett állanak és a továbbiakra nézve is a legmesszebbmenő erkölcsi támaszokról biztosítják a finn kormányt. Svédország sajtója aggódó hangon ír a Szovjet befolyás erősödéséről a Baltikumban és megjegyzi, hogy a finn kormány célkitűzései teljesen azonosak a svéd, norvég és a dán kabinettekével, mert ha veszély fenyegetné Helsinkit, az őket is érinti.

A FRANCIA FÉLHIVATALOS KÖZLEMÉNY

(PÁRIS.) (Rador.) A francia kormány félhivatalosa a szokottnál is szűkszavúbb tegnapi hadijelentésekkel kapcsolatban a következőket mondja: — A két, amely a németek döntő

jelentőségűnek fémjeleztek, derűs nappal kezdődött és az a havas eső, amely nyolc napon át szüntelenül szakadt, elállott. A talaj azonban annyira át van ázva, hogy komoly hadműve-

Légiriadók a Szigetországban

(LONDON.) (Reuter.) Tegnap három ízben is volt légiriadó Angliában reggel nyolc órakor a kenti partokon szóltak meg a szirénák, mert nagy magasságban német gépek jelentek meg, amelyeket azonban a felszállott brit vadászpilóták visszatérésre kényszerítettek mielőtt bombáikat ledobhatták volna. Délelőtt 10 órakor Londonban volt riadó, amely azonban csak negyedórát tartott, mert kiderült, hogy az intézkedésre nem volt szükség. Végül délután Firth of Forth felett jelentek meg gépek, amelyek harcra keveredtek az angol repülő-ekkel. A lakosság szerint lövöldözés hallatszott, de az eredményről még nem érkezett jelentés. Londonból közlik azt is, hogy

Hattisborough közelében a víz egy német pilóta holttestét sodorta a partra. A halottat a katonai hatóságok fogják eltemettetni.

RIADÓ — TÉVEDÉSBŐL

(LONDON.) (Rador.) Withehall kerületben hétfőn reggel légvédelmi riadó volt. A Havas távirati iroda jelentése szerint ezt a légvédelmi riadót valószínűleg tévedésből rendelték el. Légvédelmi riadó volt hétfőn délelőtt London. Finsbury park körletében is, ahol a légvédelmi riadó csak egy óra múlva szűnt meg. A tájékoztatóügyi minisztériumban a légvédelmi riadót a légi osztag parancsnoksága rendelte el. Teremről-teremre jártak és értesítették a tisztviselőket a riadóról. A tisztviselők és a minisztérium egész személyzete rövid időn belül különböző óvóhelyekre mentek, csak néhány újságíró szemlélte végig a légvédelmi gyakorlatot. Tíz perc múlva újabb szirénabugás jele jelezte hogy a légvédelmi gyakorlat befejeződött.

BELGIUM SZIGORUAN ÖVJA SEMLEGESSÉGÉT

(BRÜSSZEL.) (Havas.) A belga védelmi osztagok Namur felett nagy magasságban idegen repülőgépet láttak áthaladni. Jelentésükre azonnal tudni véli, hogy a Berlinben folyó

letekről szó sem lehet. Több napos, fagymentes, száraz időnek kellene jönnie ahhoz, hogy a szemben álló hadseregek döntő jelentőségű akciókat indíthassanak meg. Ha azonban fagy következik, úgy a helyzet alig változhatik, mert jéges talajon szintén nem lehet katonai tevékenységet kifejteni. Ez magyarázza meg — fejezi be a félhivatalos — a szokatlanul szűkszavú francia és a német jelentéseket is.

LÉGVÉDELMI RIADÓ A KENTI PARTVIDÉKEKEN

(LONDON.) (Rador.) A hétfői nap délelőttjén több alkalommal volt légvédelmi riadó a kenti hercegséghez tartozó partvidékeken. A megismételt riadóval kapcsolatosan két angol repülőgép is felemelkedett a Kenti hercegség egyik északra fekvő városa felett. A környéken a levegőből erős gépfegyver tűz ropogása hallatszott, amiből arra következtetnek, hogy légi harc volt az angol repülőgépek és az ellenséges repülők között, de ennek a harcnak részletei egyelőre még ismeretlenek.

megkezdődött a tüzelés, mire a gép eltűnt. A Havas iroda közli azt is, hogy Spaak külügyminiszter rendeletére tegnap elkoboztak egy francia hetilapot, amely gunyos karikatúrákat közölt a nemzeti szocialista kormány vezetőiről. Ezzel egyidejűleg újabb figyelmeztetést adtak ki, hogy büntetés terhe mellett mindenki óvakodjék a véleménynyilvánításoktól.

MEGKÖTÖTTÉK A LETT-NÉMET VISSZAVÁNDORLÁSI EGYEZMÉNYT

(TALLIN.) (Havas.) A lettországi német követ és a lett igazságügyi miniszter tegnap írták alá azt a visszavándorlási egyezményt, amelynek kidolgozását ezelőtt négy héttel kezdték meg. Eszerint a lettországi németek vagyonuk teljes épisége mellett szabadon nyilváníthatják ki véleményüket, hogy ott kívánnak-e maradni, vagy haza akarnak térni a Harmadik Birodalomba. A visszavándorlás még e héten megkezdődik. A szerződés az optálási kérvény végső határidejét az év december 31-ben szabta meg.

BELGA-AMERIKAI KERESKEDELMİ TÁRGYALÁSOK KEZDŐDNEK

(BRÜSSZEL.) (Reuter.) A „Nation Belge” szerint a legközelebbi napokban nagyobb amerikai kereskedelmi küldöttség érkezik a belga fővárosba, hogy megkezdje a Belgium és az USA közötti kereskedelmi, fizetési és áruforgalmi megbeszéléseket, tekintettel a jelenlegi háborús helyzetre.

„A HÁBORU KERESZTEZÉSE”

(BERLIN.) (Rador.) A Daily Express koppenhágai tudósítója azt jelenti, hogy Berlinben Molotov szovjet népbiztosnak békefelhívását — amelyről tegnapi számunkban megemlékeztünk — úgy minősíti a német külügyminisztérium, mint „a háboru keresztezését.”

A NÉMET KERESKEDELMİ HAJÓK ÁTENGEDÉSE

(LONDON.) (Rador.) A Daily Sketch tudósítja, hogy a Berlinben folyó

oros-z-német kereskedelmi tárgyalások során Németország felajánlotta a szovjetnek kereskedelmi flottájának egy részét, amelyért nagymennyiségű elsőrendű szükségleti cikkeket kapna cserébe. Ezzel magyarázható az a tény, hogy a Berlinben tárgyaló orosz bizottság vezetője Tevosijan, akit a hajóépítés kiváló szakértőjének tartanak. A lap hangsúlyozza, hogy elsősorban azoknak a német hajóknak a Szovjet részére történő átengedéséről van szó, amelyek semleges kikötőkben tartózkodnak és amelyek elidegeníthetők, eladhatók, miután ezt nemzetközi jog nem tiltja.

HITLER ÁTVETTE A NÉMET HADERŐ LEGFŐBB PARANCSNOKSÁGÁT

(LONDON.) (Dunaposta.) A londoni rádió hétfőn délelőtt azt a hírt közölte, hogy Hitler vezér és kancellár Godesbergbe érkezett, abba a Rajna mellett levő városkába, ahol annak idején Chamberlain angol miniszterelnökkel találkozott. Itt állították fel a vezéri főhadiszállást és Hitler kancellár átvette a német haderő legfőbb parancsnokságát. Hitler úgy rendelkezett, hogy helyettese Brauschitsch tábornok, az ő helyettese pedig Keitel tábornok. Berlini jelentés szerint a nyugati hadszíntéren 80 német hadosztály várja a parancsot az indulásra, illetve támadásra. Illetékes német politikai körökben úgy tudják, hogy a legfelsőbb hadvezetőség a Hitler elnöklete alatt működő tanács kezében van. A nyugati hadszíntéren a támadás megindítására Hitler vezér és kancellár személyesen adja ki a parancsot.

A SZOVJET LEGFŐBB TANÁCS ÜLÉSE

(MOSZKVA.) (Rador.) A DNB jelentése szerint a szovjetunió legfőbb tanácsa ma, október 31-én megtartott ülésén ünnepélyesen is megállapította a volt lengyelországi területeknek az URSS birodalomhoz való csatolását. A főtanácsi ülésen a nyugatukrajnai és a fehér-oroszok által lakott területek képviselői is résztvettek.

OROSZ CSAPATOK LETT-ORSZÁGBAN

(MOSZKVA.) (Tass.) Tegnap 10 katonai vonaton 10.000 főnyi orosz katonaság érkezett Lettországba a lett-szovjet kölcsönös megsegítési szerződés értelmében. A „Pravda” megjegyzi, hogy ez a csoport csak egyik része annak az orosz haderőnek, amelyet Lettországba küldenek.

A WINDSORI HERCEG CSAPATSZEMLEJE

(PÁRIS.) (Havas.) Windsor Edward herceg tegnap csapatszemlét tartott azok felett a hadtestek felett, amelyek már résztvettek a németekkel szembeni küzdelmekben. A herceget a hadsereg tagjai nagy lelkesedéssel üdvözlözték.

A STAR CIKKE AZ IDEIGLENES CSEHSZLOVÁK KORMÁNY MEGALKOTÁSÁRÓL

(LONDON.) (Reuter.) A „Star” foglalkozik a csehszlovák kormány megalakításának nehézségeivel és hangsúlyozza, hogy az csak nehezen fog sikerülni, mert maguk az emigrációban élő cseh vezetők sem osztják mindenben Benes volt elnök tervkitűzését.

BCU Cluj-Napoca.

VONATKÖZLEKEDÉS: A SIEGFRIED ÉS MAGINOT VONALAK KÖZÖTT

(BERLIN.) (DNB.) A német kormány a svájci szövetségi tanácsal megegyezett abban, hogy újra megindítja a Basel-Frankfurt közötti járatot, amelynek sinpárja sok helyütt a Siegfried és a Maginot vonalak közt halad el. A vonatokból egészen jól lehet ezeket a helyeket látni a francia és a német erődítéseket.

MACKENSEN JELENTÉSE TETELRE BERLINBE UTAZOTT

(RÓMA.) (Rador.) Von Mackensen német nagykövet elutazott Berlinbe. A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a német diplomata az utóbbi időben több fasiszta vezetővel folytatott bizalmas tárgyalást és az ezek során szerzett tapasztalatairól, valamint Olaszország álláspontjáról az európai háborút illetően, kívánja tájékoztatni a német kormányt.

SVÁJC SZÁMOL MINDEN LEHETŐSÉGGEL

(BERN.) (Rador.) Hivatalos jelentés szerint a svájci tanács tegnap délután elhatározta: írásbeli utasítást ad a kantonok kormányainak, amelyeket tájékoztat, hogy mi a svájci nép kötelessége abban az esetben, ha Svájc akarata ellenére is belesodrónék a háborúba. A körrendeletnek az a célja, hogy felvilágosítsa a lakosságot azokról a jogokról és kötelességekről, amelyek teljesítése reá hárul abban az esetben, ha Svájc területét részben, vagy egészen idegen hatalom hadserege foglalná el. A tájékoztató rendeletet csak tegnap adták ugyan ki, annak előkészítése és megszövegezése azonban már az 1938. év óta folyik.

A szövetségi tanács egyébként elhatározta, hogy nem ellenzi a Népszövetség 28. ülészakánának december 4-re történő összehívását. Svájcot ezen az ülészakán Rappart genfi professzor és Camillea berni miniszter fogja képviselni.

ROOSEVELT ÜDVÖZLŐ TÁVIRATA ISMET INONÚHOZ

(WASHINGTON.) (Rador.) Roosevelt elnök hétfőn rádiótáviratot intézett Ismet Inonü török köztársasági elnökhöz, akinek szerencsekívánatait fejezte ki és tartós békét, zavartalan fejlődést kívánt a török nemzetnek, a köztársaság megalapításának évfordulója alkalmából.

ANGOL JEGYZÉK AZ ELSÜLYESZTETT ATHENIE ÜGYÉBEN

(LONDON.) (Rador.) Anglia washingtoni nagykövete jegyzéket juttatott el az amerikai kormányhoz az Athenie hajó elsüllyesztésével kapcsolatosan. Ebben a jegyzékben leszögezi a következőket:

1. Az Athenie fedélzetén, vagy rakományában nem voltak sem aranyrudak, sem értékek, sem ágyuk, lőszer-ek vagy robbanó anyagok.

2. Az Athenie nem azért süllyedt el, mert angol aknára futott, sem nem azért, mert angol tengeralattjáró megtorpedózta, még kevésbé azért, mert angol torpedóromboló lötte szét. Sőt a hajó belsejében keletkezett robbanás következtében sem, hanem az angol kormány birtokában levő bizonyítékok szerint azért süllyedt el, mert idegen tengeralattjáró megtorpedózta.

3. Az Athenie hajó nem volt felfegyverzett és nem rendelkezett meg erősítéssel, valamely támadás elhárítására.

4. Az Atheniet nem használták fel védőhajónak, mint kereskedelmi hajó felfegyverzett őrzőjét, nem használták semmiféle támadási célra, hanem utas szállító hajó volt, amelyet utjának végén elsüllyesztettek.

5. Az Athenie első tisztje, Copland parancsnok eskü alatt vallotta, hogy soha nem tárgyalt Gustav Anderson amerikai állampolgárral arról, hogy az Athenie hajón vannak-e ágyuk.

KIHALLGATÁSOK POZSONYBAN

(POZSONY.) (Szl. T. I.) Dr. Tiso államelnök tegnap kihallgatáson fo-

gadta a román, magyar, német és olasz követeket, akik kormányaik nevében szerencsekívánataikat fejezték ki megválasztása felett. Dr. Tiso hangsúlyozta, hogy Szlovákia a jószomszédi viszony megszilárdítására törekszik és reméli, hogy ebben segítségre talál az említett államok részéről is. Dr. Tuka miniszterelnök Kar-mazin államtitkár, a szlovákiai németiség egyik vezérének fogadta és hangsúlyozta előtte, hogy a szlovák állam-ban minden nemzetiség a totókkal

teljesen egyenlő bánásmódban fog részesülni.

BONYOLÓDIK AZ INDIAI HELYZET

(NEW DELHI.) (Reuter.) A luknowi szövetségi kormány, melynek tagjai a kongresszuspártból kerültek ki, tegnap beadta lemondását. Az ok Lin-linthgow alkirály legutóbbi nyilatkozata, amelyben ígéretet tett ugyan az új indiai rend kiépítésére, de azt semminemű biztosítékkal nem támasztotta alá.

Szerdán dönt az amerikai képviselőház a semlegességi törvény ügyében

(WASHINGTON.) (Rador.) A képviselőház tárgyalóbizottsága elhatározta, hogy a semlegességi törvény vitáját a keddi és szerdai napon folytatja le. A fegyverszállítási tilalom felfüggesztésére vonatkozó szakasz csütörtökre kerül vita alá, míg a szavazás csütörtökön este, vagy pénteken délelőtt történik meg. Ismeretes, hogy az amerikai szenátus hatalmas többséggel megszavazta a fegyverszállítási tilalom felfüggesztését. Az Egyesült Államok törvényhozásának érdekes módja az, hogy a törvényjavaslatokat először a szenátus tárgyalja és csak ennek döntése után kerülnek a képviselőház elé. A képviselőházban Roosevelt hívei óriási többségben vannak és így semmi kétség sincs, hogy az alsóház is meg fogja szavazni a semlegességi törvény módosított alakját.

LEMONDANI KÉSZÜL ECUADOR ELNÖKE

(LIMA.) (United Press.) Ecuadorban a belpolitikai helyzet napról-napra feszültebbé válik. Az állam elnöke a megismétlődő tüntetések, szabotázs és parlamenti ellenállás miatt megválni készül elnöki tisztétől, hogy megakadályozza az esetleges belső forradalom kitörését.

A TÁVOZÓ BERLINI JAPÁN NAGYKÖVET TÁVIRATA

(BERLIN.) (DNB.) Osima, volt berlini japán nagykövet tegnap utazott el a német fővárosból. Távozásakor a következő szövegű táviratot küldötte Hitler kancellárnak:

Orkán, áradás pusztított az országban, több helyen havazott

(BUCURESTI.) (Rador.) A tengerpartról beáramló hideg és heves szél a tegnapi napon is tovább tartott. A szél ereje 75 kilométer óránként. A hegyekben mindenütt hó esett. Erdélyben, Olteniában és Moldovában hideg eső és köd, helyenként havazás volt. Predealban tegnap mínusz 3 fok volt a hideg, bőséges havazással. Brassóban a hőmérséklet egy fokra süllyedt hideg záporos kiseretében. A bőséges esőzés következtében a folyók számos helyen kiáradtak.

A Fekete-Körös áradása következtében Belényes és Nilac között megszakadt a vasúti összeköttetés a Vaskó-Hollód vonalon.

Vasárnap este és hétfőn a Fekete-tenger partvidékén folytatódott a valóságos itéletidőszéri orkán tombolása. A heves szél nyugatról jött és elképzelhetetlen erejű. A borzalmas vihar következtében a Boszporusban és a Márvány-tengeren a hajószolgálat teljesen szűntel. Vasárnap és hétfőn egyetlen hajó sem hagyhatta el a konstancai kikötőt a borzalmas vihar miatt. Az Arcadia nevű hajó, amely szarvasmarhát és juhokat szállított Görögország részére, kénytelen volt Cabatos kikötőjébe menekülni.

A Danubius nevű román hajó a konstancai kikötőben a hullám-törő falába ütközött és súlyos sérüléseket szenvedett. A hullámok toronmagasságig csapkodtak, elöntve a hullámtörő és a tak, elöntve a hullámtörő és a magas partok falát.

A tomboló tenger pokoli képet muta-

tott. A vihar számos ház tetőzetét leszakította. Ablakokat, üzletek kirakatait zuzta be. Gyümölcsfákat, dísz-fákat, táviró- és villanyoszlopokat döntött ki tövestől. A halászbárkák egész tömegét és a halászati felszereléseket semmisítette meg. A halarak ugrásszerűen emelkedtek. A táviró-összeköttetés Konstanca, Galac, Tulcea és Braila között megszakadt. A borzalmas szélvihar jelentős károkat okozott Bukarestben is. Temesvár és a főváros között megszakadt a telefon- és a táviróösszeköttetés.

Tízezer lejt csaltak ki a hiszékeny szatmári asszonytól. Szatmárról jelentik: Kiss Mária szatmári asszony megjelent a rendőrségen és előadta, hogy cigány szélhámosnő tízezer lejt és ruhaneműket csalt ki tőle. A megindított vizsgálat során kiderült, hogy az asszony két szélhámos cigányasszonynak esett áldozatul, akiknek személyazonosságát még nem tudták megállapítani. Átutazó vendégekként fogadta be a két cigányasszonyt a lakásába, akik hamarosan kiszimatolták, hogy családi élete nem zavartalan. Ajánlatot tettek neki, hogy „csekély” tízezer lejt és ruhaneműért hipnotizálással rendbehozzák a családi életét. A hiszékeny nő át is adta az összeget, de amikor látta, hogy a kuruzslásnak nincsen eredménye, jelentést tett a rendőrségnek, amely most keresi a közben ismeretlen helyre távozott cigányasszonyokat.

Rövid távirati hírek

(LONDON.) (Rador.) A Saint Nidán angol halászgőzöst, amikor visszatérőben volt, Hull kikötőjében elsüllyesztették. A bárka 15 főnyi személyzetét megmentették. Az elsüllyesztés torpedólovás következtében történt.

(LONDON.) (Rador.) Jelentik, hogy a Marabar 8000 tonnás angol hajót vasárnap az Atlanti óceánon német tengeralattjáró elsüllyesztette. A hajó egyik mérnöke és négy indiai matróz a tengerbe fulladt. A hajó többi 70 utasát angol kikötőbe szállították.

(RIGA.) (Rador.) Apsitis lett igazságügyminiszter és Kotce, Németország rigai meghatalmazott minisztere egyezményt írtak alá a lettországi németeknek az anyaországba való visszatéréséről.

(MOSZKVA.) (Rador.) Az orosz-német vegyesbizottság, amely a Harmadik Birodalom és a Szovjet Unió között a volt lengyelországi területen a határvonal kijelölésére kapott megbízást, Moszkvában folytatja tárgyalásait.

(LUGANO.) (Rador.) Giuseppe Albisetti svájci alezredes, akit a folyó évi június havában a hatóságok letartóztattak és a politikai foglyok börtönébe szállítottak, ma visszatért Luganoba.

(CSUNKING.) (Rador.) A Central News távirati iroda jelentése szerint kínai csapatok tegnap a Ciansi tartományban elkeseredett harcok után visszafoglaltak a japánoktól két olyan várost, amelyek hadászati szempontból rendkívül nagy jelentőségűek.

(LONDON.) (Rador.) Hivatalos jelentés szerint az összes Indiából elindult katonai osztagok minden zavaró körülmény nélkül megérkeztek rendeltetési helyükre. A hindu tengerészet számos tisztje jelenleg az angol haditengerészetnél teljesít szolgálatot.

(LONDON.) (Rador.) Muirhead alezredes, képviselő, aki a háború kitöréséig indiai államtitkár is volt, 49 éves korában elhunyt.

(RIGA.) (Rador.) A Havas jelentése szerint a szovjet csapatok első csoportja ma reggel megérkezett Zilupe határállomásra, ahol Ladgale hadosztálytábornok és lett hadsereg tisztosztáza fogadták. A lett katonazsnek a Szovjet Unió humnuszát játszotta, míg a szovjet hadsereg zenekara a lett himnusz.

(RÓMA.) (Rador.) Az Imperio elnevezésű nagy csatahajót Genuában vízrebocsátották. Az Imperio testvérhajója a Littorio, amelyet az 1937. évben bocsátottak vízre. Hosszúsága 230 méter, befogadóképessége 35 ezer tonna. A hajót 18 hónap alatt építették meg és egyike a világ legmodernebb hajóinak.

(ZÜRICH.) (Rador.) A svájci nemzeti kiállítás 5thónapi nyitvatartás után bezárták. A kiállításnak, melyet több, mint 10 millió ember tekintette meg, rendkívül nagy sikere volt.

(ANKARA.) Ismet Inonü, a török köztársaság elnöke kecsorú helyezett Atatürk elhunyt államfő ideiglenes sírhelyére.

(MADRID.) Lequerita párisi spanyol követ Madridba érkezett és hosszabb megbeszélést folytatott Beigbeder külügy- és Serano Sunner belügyminiszterrel.

(HSIN KING.) A Szovjet Tokióba kinevezett nagykövete tegnap a mandzsuikól fővárosba érkezett. Ott megbeszéléseket folytatott a hsinkingi szovjet követtel és tovább utazott Japán felé.

(BERLIN.) A német rádióhallgatók száma szeptember hónapban 266 ezerrel emelkedett és így meghaladta a 13 milliót.

(DE HAAG.) Vilma, Hollandia királynője azt a kilenc német matrózt, akik egy elsüllyedt hollandiai halászhajó legénységét kimentette, érdemrenddel tüntette ki. Az érmeiket a berlini németalföldi követ osztotta ki.

(KASSA.) A felvidéki magyarság tegnap ünnepelte meg Rákóczi Ferenc halmvai hazahozatalának 33-ik évfordulóját. Ebből az alkalomból gyásztisztvisztelet volt, amelyet Madarász püspök celebrált a kassai dombon.

(BUDAPEST.) Egész Magyarország fellett nagy vihar tombolt keresztül. A hatalmas szél házfedeleket, kéményeket sodort le és fákat csavart ki tövestől. Halálos áldozatról nem érkezett jelentés.

(STOCKHOLM.) A svéd főváros lapjai figyelmeztetik a lakosságot, hogy a hét folyamán több váratlan légitámadás lesz és tartsa be pontosan az ez alkalomra előírt rendelkezéseket.

(BERLIN.) (Rador.) A német főhadiszállás október 30-iki jelentése szerint a nyugati hadszíntéren a helyzet teljesen változatlan.

(RÓMA.) (Rador.) Hivatalos jelentés szerint a fasiszta párt ifjú tagozatának 7 millió 800 tagja van.

Teljesen elkészültek Józseffalva őszre tervezett munkálatai

3 lakóház és 79 gazdasági épület, összesen 84 épület áll teljesen készen — November 5-én, vasárnap tartják az ünnepélyes felszentelést

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Bálint József, az erdélyi Kat. Népszövetség igazgatójának a helyszínrre kiküldött munkálatok vezetőjének jelentése alapján most már boldog örömmel adhatjuk tudtára minden testvérnek, hogy áldozatkészsége nem volt hiábavaló, mert áll az új Józseffalva, megépítve az erdélyi szívek szeretetéből és áldozatkészségéből.

A sok nehézség, a rossz idő, a fuvarhiány, a nagy távolságok legyőzettek s az emberi erős akarat és testvéri szeretet Isten segítségével nagyot alkotott a legnehezebb idők bizonytalan napjaiban. A hamunak és pernyének már nyoma sincs s kacagó emberek boldogan várják november 5-ét, amikor is hálaadó lelkek és köszönő szívek imája száll az Ég felé, hogy az Ur 1939. esztendőjében, a legválságosabb időben maradandót alkotott az összefogó meg egyezés és testvéri cselekvő szeretet.

Nagy ünnep lesz november 5-ike Józseffalva életében. Hálaadó áldozat az áldozócsütörtöki áldozati oltáron. Minden erdélyi testvér szíve hevesebben dobog ezen a napon, hiszen egyszer végre a közös egyetakarás diadalmakodott minden emberi kicsinységen és egymással kezet fogott minden testvér, aki magyarul beszél ebben az országban. Ezért nemcsak a falu ünnepe ez, hanem minden testvér ünnepe is. Az ünnepélyes felszentelés programja a következő: Délelőtt fél 11 órakor hálaadó istentisztelet a templomban: ünnepélyes szentmise, szent beszéddel. Utána körmenet és a falu megáldása. Majd visszatérés a templomba és Te Deum.

Bálint József igazgató jelentése megemlékezik még arról is, hogy az őszi munkaterven kívül lerakták néhány jövőben elkészítendő új lakóház alapzatát is és feldolgoztatják a megmaradt faanyagot a jövőben építendő házak tőszervezetének.

Kik kérhetik az 1940. február 1-ig az állampolgársági névjegyzékbe való felvételüket?

A módosító törvény pontos szövege

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az állampolgársági ügyben részletesen ismertettük a régi állampolgársági törvény 1939. július 27-i módosítását, amely megadta a lehetőséget arra, hogy mindazok, akik 1924-ben az állampolgársági névjegyzékbe összeállítására idején bármely okból kifolyólag kimaradtak, azonban az 1924. évi törvény 56. szakasza értelmében jogosultak az állampolgárságra, 3 hónapon belül kérjék utólagos felvételüket. Időközben ugy magának a törvénynek a szövege, mint a közben kiadott miniszteri körlevelek szövege miatt olyan nehézségek támadtak, amelyek számos jogosultat megfosztottak az utólagos bejegyzés lehetőségétől. A Magyar Népközség vezetősége ezeket az eseteket emlékiratokban tárta fel a kormány előtt és rámutatott a következőkre:

1. A párisi kisebbségi szerződés értelmében állampolgároknak tekintendők mindazok, akik a Romániához csatolt területeken laktak, tehát nem lehet az állampolgársági jogot az illetőségtől függővé tenni, a lakás pusztá ténye nem lévén azonos az illetőségi joggal.

2. Az illetőség fogalmát az 1886. évi XXII. törvény határozza meg, amelyet a jelenlegi közigazgatási szervek nem ismernek kellőképpen és ennek következtében számos esetben a törvény ellenére megtagadták az illetőségi bizonyítvány kiadását, de különben is a 20 év előtti illetőség igazolása minden esetben nehézségekbe ütközik.

3. Az egyes helyi közigazgatási hatóságok a törvény szövegének ellenére nemcsak az illetőség és nem optálás igazolását követelték, hanem számos más körülményt is, minek következtében előállott olyan eset is, hogy helyenként 16 bizonyítványt kívántak.

4. Nem adták meg a lehetőséget az utólagos bejegyzésre azoknak, akik a megelőző, tehát az 1924., 1928. és 1932. évi állampolgársági törvények alapján az utólagos bejegyzési eljárás folyamán a tábla mellett működő felebbezési bizottsághoz vagy az illetékes törvényszékhez folyamodtak utólagos bejegyzési kérésük elutasítása miatt.

5. Nem volt határozottan megállapítva, hogy melyik községi előjárásigazító az utólagos bejegyzés iránti kérések iktatására és elintézésére.

A fentiek miatt, valamint más egyéb esetek miatt is a Magyar Népközség emlékiratai a kormány elé kerültek és úgy hisszük jogosan állítjuk azt, hogy a Hivatalos Lap 243. számában

1939. október 20-án kihirdetett és az állampolgársági törvény 62. szakaszát módosító új törvény emlékiratokban foglalt adatok meghallgatásának a következménye.

Mit mond az új törvény?

Az új törvény szerint a 62. szakasz új szövege szabatos magyar fordításban a következő:

„A csatolt területek lakói az egyesülés révén román állampolgárok, a békeszerződésben irt feltételek mellett úgy, amint ezeket az 1924. február 24-i állampolgársági törvény értelmezte és alkalmazta.

Azok, akik különböző okokból nem teljesítették idejében az 1924. február 24-i állampolgársági törvény előírásait, 1940. február 1-ig kérhetik az állampolgársági névjegyzékbe való felvételüket.

Azok a csatolt területeken született árva, vagy ismeretlen szülőktől származó kiskorú gyermekek, akiket a névjegyzékbe összeállításakor nem vettek fel hivatalból és a névjegyzékbe való bejegyzésüket azok az intézmények vagy azok a személyek sem kérték, akiknek a gondozására voltak bízva, bejegyezhetők az állampolgársági névjegyzékbe 1940. február 1-ig.

Ugyanezen időn belül bejegyezhetők utólag az állampolgársági névjegyzékbe azok a kiskorú gyermekek is, — tekintet nélkül arra, hogy hol és mikor születtek, — akiket 1939. október 1-e előtt a csatolt területen lakó valamely román állampolgár örökre fogadott.

A fenti 2., 3. és 4. bekezdésben irt személyeknek az állampolgársági névjegyzékbe való bejegyzését azok a községi előjárásigazítók végzik, amelyekben ezek a személyek a névjegyzékbe összeállításakor laktak, vagy amelyekben a jelen törvény kihirdetésekor laktak.

Az érdekeltek a megelőző bekezdésben említett községi előjárásigazítóhoz

NAGY UTAT
TETTÜNK MEG ÉS
IZMAIM
MEGMEREVEDTEK

AZONNAL
MEGSZABADULSZ
FAJDALMAIDTÓL, HA SLOAN'S
LINIMENT ET HASZNÁLSZ

Ne várja meg, hogy a természet maga dolgozzon akkor, amikor valamilyen okból megmerevedtek az izmai. A fájdalom sokáig kínozhatja. Kenje be Sloan's Linimenttel és izmaiban azonnal melegeit érez, amely nagyobb mennyiségű friss, egészséget adó vért hoz magával. Sloan's Liniment enyhíti a neuralgikus fájdalmakat, a hűlés okozta fájdalmakat, csúzt, köszvényt, zsábad és eloszlatja a rándulás és fűtés okozta vértőlulást.

SLOAN'S LINIMENT
a család gyógyszer

Fokozza
A
SZERVEZET
TEVÉKENY-
SÉGÉT.

írásbeli kérvénnyel fordulnak, amelyhez melléklendő annak az igazolása, hogy 1918. december 1-én (az egyesülés napján), vagy 1921 július 26-án (a trianoni békeszerződés törvénybeiktatásának napján) a csatolt területeken vagy a régi királyságban levő valamely községben laktak és hogy a fenti időpontoktól máig nem vettek fel más állampolgárságot.

A beszállási lakosoknak azt kell igazolniuk, hogy a régi naptár szerinti 1918. március 27-én (az egyesülés kimondásakor) ebben a tartományban laktak és hogy azóta máig nem vettek fel más állampolgárságot.

Az illető községek bírói a jelen törvényben irt utólagos jelentkezési határidő lejártáig, minden hónap végén névjegyzékbe készítene el azokról, akik kérését nyújtottak be és mindegyiknél részletezik az általuk benyújtott bizonyítékokat anélkül azonban, hogy nyilatkoznának a kérés megengedhetősége tekintetében.

Az így elkészített névjegyzékeket legfentebb öt napon belül közvetlenül az igazságügyminisztériumhoz kell felterjeszteni, amely azokat ellenőrzi és elintézi.

Az igazságügyminisztérium jóváhagyásával a névjegyzékek véglegessé válnak. A névjegyzékeket közléstesszik a Hivatalos Lapban és egyidejűleg leküldik a községi előjárásigazítóknak, hogy ott az állampolgársági névjegyzékbe való utólagos beírást elvégezzék.

Az így beírtak úgy tekintendők, mint akik az állampolgárságot az 1924. évi állampolgársági törvény alapján nyerték el és nem lehet alkalmazni velük szemben a törvény korlátozó intézkedéseit — az egyesülés következtében.

A névjegyzékbe való bejegyzés iránti kérések bélyegmentesek.

A csatolt területek azon lakóit, akik nem kérik ezen szakasz alapján az állampolgársági névjegyzékbe való bejegyzésüket, úgy tekintik, mint akik lemondtak az állampolgárságukról.

A jelen törvény kihirdetése a névjegyzékekben eszközölt utólagos bejegyzéseket az illető községi előjárásigazítóknak átadandóak a jelen szakasz értelmében és felküldik közvetlenül az igazságügyminisztériumhoz legkésőbb november 10-ig.

A jelen szakasz intézkedései nem al-

kalmazhatók a csatolt területek vagy a régi királyság azon lakóira, akikre vonatkozott az 1938. január 22-i 169. sz. az állampolgárság felülvizsgálatáról szóló királyi rendelet, amennyiben ezek hezette különleges rendezés tárgyát képezte.

A törvény magyarázatát, valamint azt, hogy kik kérhetik az utólagos bejegyzést az állampolgársági névjegyzékbe, a holnap számunkban közöljük.

Ünnepélyesen felavatták dr. Bösörmenyi Emil siremlékét

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Vasárnap avatták fel ünnepélyes keretek között a tragikusan elhunyt dr. Bösörmenyi Emilnek, a munkásság egykori lelkes vezetőjének díszes siremlékét Nagyváradon. A sírköve ünnepélyen Erdély munkássága nagy számban képviseltette magát. Megjelentek a különböző munkásszervezetek küldöttjei is. A Szamos-tartomány Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szervezetét Kandel Ignác főtitkár képviselte, aki szervezete, valamint a Romániai Magántisztviselők Céhek Országos Szövetségének koszorúit helyezte el a sírra. Az ünnepségen egyetlen egy beszéd sem hangzott el. A jelenlévők néma kegyelettel áldoztak dr. Bösörmenyi Emil emlékének.

A kolozsvári katonaköteles ifjak összeírása

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A városi tanács MONT ügyosztálya a kolozsvári hadkiegészítő parancsnokság 4840—1993. számú és október 22-én kelt átirata értelmében ezúton hozza az érdekeltek tudomására, hogy az 1941—1944. korosztályok végleges és számbeli névjegyzékének felülvizsgálása és összpontosítása érdekében november elsejétől kezdődőleg a városházi anyakönyvi hivatalban megkezdik a szükséges munkálalatokat.

AZ 1941—44. évi korosztályhoz tartozó ifjak végleges és számszerű összeírása kerületenként a következő sorrendben történik:

November elsején reggel 8 órától kezdve az I. kerületi rendőrség körzete, nov. 2-án a II. kerület, nov. 3-án a III. kerület, nov. 4-én a IV. kerület, nov. 6-án a V. kerület, nov. 7-én a VI. kerület körzete. Az érdekeltek a fentjelzett időpontban a bizottsághoz előterjeszthetik esetleges panaszukat, vagy észrevételeiket.

A vonatkozó hirdetményt dr. Borne-misa Sebastian polgármester és Virgil Sortan, a MONT szolgálati főnöke írták alá.

SELECT MOZGO

Ma kedden, október hó
31-én mutatja be

ÉLNI AKAROK

(JUDITH) filmremek. Az évad legtekélyesebb filmalkotása. Egy fiatal asz-
zony lelki konfliktusából kialakult mélyseges értelmű emberi dráma tárul
énk. Főszerepekben:

BETTE DAVIS
GEORG BRENT

akit a filmkritika GRETA GARBO-val
egyenrangú művésznőnek ismer el.
utólrérhetetlen jellemszínész.

P. E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(46.)

— Most legalább megtanulta, hogy vannak az ember életében körülmények és események, amikor nem lehet dolgozni — gúnyolódott az egyik munkás.

Természetesen a botrány nem maradt következmények nélkül.

Másnap reggel Treewald igazgató személyesen jött le a gyárba, hogy megtudakolja a történeteket. Happerson bekötött fejével, halálsápadtan, vérbenforgó szemekkel fogadta:

— Igazgató ur, válasszon, vagy én megyek el innen, vagy ezeket a forradalmár kommunistákat fogja elbocsátani. Ilyen lázadókkal nem dolgozom együtt. Vagy ismeri a munkás a felelősséget, amely a munkavezetőre hárul és ismeri a munkavezető jogait, kötelességeit, vagy nem. Ha nem ismeri, akkor nincs helye itt.

Treewald mérsékelt, tárgyilagos hangon szólalt meg:

— Ismerni akarom a részleteket.

Rendes kihallgatás kezdődött. Elsőnek Hower apó mondta el, hogy milyen okból kért távollmaradást engedélyt, amelyet nem kapott meg. Azután Harryra került a sor.

Amint itt állott a daltarcu, izgatott emberek között és felelnie kellett a szigorú vizsgálóbíróként előtte álló Treewald igazgató kérdéseire, hirtelen átvillant agyán egy már-már elfelejtett; szörnyű kép: a tárgyalás az ópium botrány után, a gyűjtőfogházban. Milyen dermedt rémülettel, milyen szégyenkezve és mélyszégyen undorral eltelve állott akkor bírja előtt és milyen nyugodt lelkiismerettel, emelt fejjel felel a kérdésekre most, abban a büszke tudatban, hogy a jog és igazság szolgálatába szegődött.

Nyugodtan, értelmesen válaszolt az igazgató kérdéseire. Meggyőző szavakkal ecsetelte a Hower apó helyzetét, beismerte, hogy szigorúan vett értelemben nem volt joga beavatkozni a munkavezető rendelkezéseibe. Tudta, hogy büntetés fog járni érte és kész elviselni a büntetést. A sajnálatos vérekedés az ő érdekében, az ő védelmére történt. A munkavezető meggondolatlan sértéseit, hatalma tudatában idézték elő. Kérte, hogy védelmezzék ne érje büntetés, hajlandó érettség is lefizetni a kiróvandó bírságot.

Hosszas tárgyalások következtek. Treewald igazgató igazságszerető ember volt és bármennyire is ragaszkodott Happersonhoz a gyár érdekében, belátta, hogy ebben az esetben a munkásoknak feltétlenül igazuk volt, ámbar nem lett volna szabad annyira elragadtatniok magukat, hogy tettlegesságra vetemedjenek.

(Folytatása következik.)

— Gyermek szerelmespár kalandos szökeése. Jasiból jelentik: Néhány nappal ezelőtt megjelent az itteni rendőrségen Cornelia Iftode 15 éves középiskolás leány apja és bejelentette, hogy leánya eltűnt szülei lakásáról. Eltűnése előtt búcsulevelet hagyott hátra, amelyben bejelentette, hogy elindult új életet kezdeni. A rendőrségi vizsgálat hamarosan megállapította, hogy a fiatal leány Victor Guinescu 16 éves gimnazista fiúval együtt szökött meg, de minden bizonnyal csak a városban tartózkodhatnak, mert elutazni nem látták őket. Később sikerült a kalandos lelkületű gyermekpároska nyomára bukkanni az egyik szállóban. Mindkettőjüket a rendőrségre kísérték, ahol szépege vallották be bűnüket és elmondották, hogy el akarták hagyni a várost, hogy mindketten új életet kezdjenek, mert — szeretik egymást.

TESTEDZÉS

Helsinki helyett Detroit rendezi az 1940. évi olimpiát?

(NEWYORK.) Brundage, az amerikai olimpiai bizottság elnöke Csikagóban nyilatkozott azokról a hírekről, amelyek szerint a jövő évi olimpiai játékokat Detroitban rendeznék meg. Kijelentette, hogy nincs tudomása arról, hogy a nemzetközi Olimpiai Bizottság legutóbbi lausannei ülésén olyan értelmű határozatot hozott, hogy ha Helsinki a háború miatt nem rendezné meg az olimpiai játékokat, Detroit kapja meg a rendezés jogát. Ilyen határozatot a NOB nem is hozhat.

tott, mert meg nem kérte ki az amerikai olimpiai bizottság véleményét sem ebben a tárgyban.

Baillet-Latour gróf, a NOB elnöke is nyilatkozott az olimpiai játékokkal kapcsolatban. Kijelentette, hogy kérdést intézett a finn olimpiai rendezőbizottsághoz az olimpiai játékok megrendezését illetően. Azt a választ kapta, hogy Helsinki minden képen megrendezi a jövő évi olimpiát.

Svédország nyerte az Északi Kupát

Stockholmból jelentik: Az Északi Kupáért folyó küzdelmek a dán-norvég mérkőzéssel (4:1) befejeződtek. A háromfordulós labdarúgó tornát, amelyen négy északi állam vett részt, a svédek nyerték meg. A torna végeredménye ez:

1. Svédország 9 6 — 3 26:14 12
2. Dánia 9 5 1 3 24:13 11
3. Norvégia 9 5 1 3 24:18 11
4. Finnország 9 1 — 8 8:37 2

Pluhár István a magyar futball-mester szövetség bizottság elnöke. Budapestről jelentik: A vallás- és közoktatásiügyi miniszter most nevezte ki a sportmester vizsgáztató-bizottságok tagjait. Az egyes bizottságok élére a következők kerültek: Futball: Pluhár István, ökölvívás: Kankovszky Arthur, vívás: Jekelfalussy György olimpiai bajnok, tenisz: dr. Péter János, uszás: Kéler Tibor.

Tavasszal kerül sor a román-olasz visszavágó mérkőzésre. Rómából jelentik: Az olasz labdarúgószövetség most állította össze válogatott csapatának műsorát. Ez a következő: november 12: Svájc ellen Zürichben; nov. 26: Németország ellen Berlinben; 1940. március 3: Svájc ellen Torinóban; április 14: Románia ellen Rómában; május 5: Németország ellen Milánóban.

Bellák Amerika bajnoka. Newyorkból jelentik: Bellák, az egykori magyar asztali teniszvilágbajnok amerikai állampolgár lett. A most megtartott amerikai bajnoki versenyen Bellák megnyerte a férfi egyes bajnokságot.

Filmszínész akar lenni a gyorsulás világrekordere. Newyorkból jelentik: Peter Fick, a 100 méteres gyorsulás világrekordere a jövő hónapban Hollywoodba megy próba-filmezni. Minden vágya az, hogy filmszínész legyen. „Ami sikerült Weissmüllernek, sikerülhet nekem is” — mondotta.

Edzésbe állott a magyar uszóválogatott. Budapestről jelentik: Dr. Bárány István uszókaptány vezetése mellett a magyar válogatott uszókerek tagjai edzésbe állottak, hogy a tél folyamán sorakerülő versenyekre újra formába jöjjenek. A válogatott keretben a következő uszók folytatnak rendszeres előkészítő munkát: Elemér, Fábán, Tuskó, Körösi, Galambos, Zólyomi, Gróf, Angyal, Táto, Kulcsár, Lengyel dr., Kelemen, Vörös, Végvári.

Ki vezeti a magyar-jugoszláv labdarúgó mérkőzést? Budapestről jelentik: A november 12-én Belgrádban sorakerülő magyar-jugoszláv labdarúgó mérkőzésre a jugoszláv szövetség a következő játékosokat ajánlotta az MLSZ-nek: Scarpi (olasz), Wütrich (svájci) és Krist (cseh). 14 millió lejes csatárát ingyen engedte el az Arsenal. Londonból jelentik: Az angol labdarúgószövetség a háború tartama feloldotta a futballjátékosok szerződéses kötelezettségeit. Így sok játékos klubot is cserélt. A legnagyobb szenzációt Bryn Jonesnak, az Arsenal világhírű csatárának klubcseréje keltette, akit egysejete annak idején 14.000 fontért (14 millió lej) vásárolt. Bryn búcsút mondott az Arsenalnak és most a Cardiff City csapatában rugja a labdát. Az Arsenal nem is támaszthatott jogigényt hűtlen játékosával szemben, mert a játékosokkal kötött szerződések hatályukat veszítették.

Kanada—USA 6:2. Newyorkból jelentik: A világbajnok kanadai jégkorongcsapat könnyen győzött USA korongozói felett.

Cement—RMTE 3:2 (2:2). Tordáról jelentik: Hétfőn délután fejezték be a vihar miatt vasárnap félbemaradt ligabajnoki mérkőzést. Mindössze 38 percig tartott a játék s ezalatt a cementeseknek sikerült gölt löniök. Miután a vasárnapi játék 2:2 arányú állással szakadt félbe, a mérkőzés 3:2 arányban a tordaiak győzelmével végződött. Góllövők: Székely (2) és Farkas, illetve: Bartos és Szilágyi. Bíró Huniade volt.

Sötétben játszanak korongmérkőzést Amerikában. Newyorkból jelentik: Amerikában újfajta jégkorongmérkőzést mutattak be. A mérkőzés alatt kikapcsolják a világítást, de nem azért, mert légi támadástól tartanak, hanem azért, mert így érdekesebb és ez maga után vonja a közönség érdeklődését is. A játék előtt a korongot és az ütőket foszforral kenik be s így a játékosok némi fogalmat alkothatnak a korong utjáról, nem ütik egymást agyon — barátságos alapon. Így is „elházzák” néha az ütéseket. Megtörtént egy mérkőzés után, hogy amikor kigyulltak a lámpák, a játékosok elnyulva fetrengtek a jégen... Az újításnak Amerikában óriási sikere van.

Tehetségkutató mérkőzéseket rendez az MLSZ. Budapestről jelentik: A Magyar Labdarúgószövetség tehetségkutató mérkőzéseket rendez. Így módon akarja biztosítani a válogatott csapat utánpótlását. Az első tehetségkutató mérkőzés szerdán lesz, amikor több vidéki fiatal játékost próbál ki Fábán József kapitány.

Bukarestben játszik vasárnap a Victoria. A román nemzeti bajnokság vasárnap, kilencedik fordulójának műsora ez: Aradon: AMTE—Ripensia, Temesváron: TMAC—Carpați, Galacon: Gloria CFR—UDR, Bukarestben: Venus—Rapid, Juventus—Unirea Tricolor és Sportul Studențesc—Victoria.

IGY ÁLL A MAGYAR NB.

1. Ferencváros	6 5 — 1 20:10 10
2. Szeged	6 4 1 1 13:9 9
3. Kispeszt	6 3 2 1 21:11 8
4. Hungária	6 2 3 1 17:11 7
5. Törekvés	6 3 1 2 12:11 7
6. Haladás	6 3 — 3 16:10 6
7. Újpest	5 2 2 1 14:10 6
8. Elektromos	6 2 2 2 10:13 6
9. Taxi	6 2 1 3 12:17 5
10. Nemzeti	6 2 — 4 11:14 4
11. Szolnok	6 2 — 4 9:13 4
12. Gamma	6 1 2 3 8:12 4
13. Bocsikai	6 2 — 4 5:18 4
14. Kassa	5 1 — 4 3:12 2

Zsengeller hosszú ideig nem játszhat. Kassáról jelentik: Zsengeller, az Újpest válogatott játékosa a Kassai AC elleni mérkőzésen tudvalevőleg a lábát törte. A röntgenvizsgálat megállapította, hogy Zsengeller jobb lábán a térd alatt mintegy 8—10 centiméterrel szenvedett sípcsonttörést. A röntgen szerint a két csont rész nem vált el egymástól. Gyógyulása így is hosszú ideig eltart.

Szerdán: teljes forduló a magyar nemzeti bajnokságban. Budapestről jelentik: A szerdai ünnepnapon teljes forduló játszott a nemzeti bajnokságban. A műsor ez: Ferencváros—Kassa, Újpest—Gamma, Törekvés—Taxi, Nemzeti—Bocsikai, Szolnok—Hungária, Szeged—Elektromos, Haladás—Kispeszt.

Lanzi kikapott! Milánóból jelentik: Lanzi, a híres olasz középtávúfutó, akit a német Harbigen kívül még senki sem győzött le, tegnap vereséget szenvedett a 400 méteres síkfutásban Missonitól. A győztes ideje 48.9 mp volt, míg Lanzi 49.8 mp-t futott.

Rádió

SZERDA, november 1.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Pontos időjelzés, vizállásjelentés, lemezek. 13:10: Predescu zenekar. 19:17: Lemezek. 19:50: Hírek. 20:15: Gutzianu énekesnő hangversenye. 20:45: Hírek. 21: Rádiózenekar. 22: Stroescu énekes hangversenye. 23:30: Hírek, utána hírek magyar nyelven. 22:50: Albu hegedű és Filonescu zongoraművész együttes hangversenye. 23:15: Lemezek. — 23:45: Hírek.

Budapest I. 8: Hanglemezek. 9:45: Hírek. 11: Egyházi ének, szentbeszéd. 13:10: Zenekar. 13:40: Hírek. 14:40: Emlékezés a halottakról. 15: Hanglemezek. 16: Tarka gyermekdélután. 16:40: Szalonzene. 18:15: Kamarazene. 18:50: Előadás. 19:15: Ének. 19:45: Felolvasás. 20:15: Hírek. 20:25: Orgonaverseny. 21: Legenda tíz részben. 1:05: Hírek.

Reuter jelenti:

(MOSZKVA.) A legfelsőbb szovjettanács Kalinin részvételével ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy az általános választásokat ez év december 24-re írta ki. Az ülésen részt vett Sztalin is.

(DUBLIN.) Az Ir Szabadállam fővárosának közelében tegnap hatalmas robbanás történt, amely több külvárosi ház összes ablakait is betörté. A hatóságok úgy vélik, hogy a merénylet szimpátiá megnyilvánulás volt azokkal a letartóztatott ir extrémistákkal szemben, akik a mountjoyi internálótáborban várják sorsuk jobbfordulását.

(KOPPENHÁGA.) Dánia területén, tekintettel a védelmi behívásokra, a kormány rendeletre tetemesen csökkenteni fogja a táviró és távbeszélő forgalmat mindaddig, amíg megfelelő női munkaerő nem áll rendelkezésre.

(TEHERÁN.) A perzsa kormány moszkvai követe után hazarendelte az orosz birodalom különböző főiskoláin tanuló perzsa tanuló-iffjuságát.

(DE HAAG.) Vilsingenben tegnap bocsátották vízre a Q. 21. számú hollandiai tengeralattjárót. Az ünnepségen megjelent Bernhard herceg, Julianna trónörökös nő férje is.

(BERLIN.) Hivatalos kimutatás szerint a németországi lengyel fogolytáborból eddig 134 ezer foglyot alkalmassá tesz az ország segédmunkára. Ugyancsak Berlinből közlik, hogy a lengyel foglyokat mindenütt a legnagyobb szeretettel fogadják.

(KOPPENHÁGA.) A dán kormány elhatározta, hogy kávéfogyasztási jegyeket bocsát ki, mert ennek a külföldről behozott cikknek 30 százalékos fogyasztási korlátozását akarja elérni.

(RÓMA.) Hivatalosan cáfolják, hogy Itália kormánya és a Nemzetközi Segély Egylet között megállapodás jött volna létre oly irányban, hogy Olasz-Kelet-Afrikában egy zsidó telepítést létesítsenek.

(POZSONY.) Guido Roncalio di Montorio gróf, Itália szlovákiai követe tegnap tisztelő látogatást tett Tuka dr. miniszterelnöknek.

(PARIS.) A nyugati frontot érintő Blecs folyó mindenütt kilépett medréből és amennyiben gyors apadás nem áll be, úgy a hadműveleteket teljesen lehetetlenné teszi.

(VARSÓ.) A lengyel követség tisztviselői tegnap elhagyták a litván fővárost és Észtországba utaztak.

(LONDON.) VI. György és Erzsébet királyné tegnap a Windsor kastélyból visszatértek a Buckingham palotába.

(OSLO.) Egy norvég halászhajó az északi partok közelében uszó aknára szaladt és elsüllyedt. Legénységét, 37 embert sikerült megmenteni.

(LONDON.) A városi tanács elrendelte, hogy a hadbavonultak hozzátartozóit, ha arra szükség van, London fővárosa segítyezze.

(BELGRÁD.) Láng Boldizsár báró, az interparlamentáris unió egyik magyar tagja a jugoszláv fővárosba érkezett, ahol Csirics unió-tag és Dinics, a jugoszláv parlament elnöke fogadták.

SPORTNÁL VAGY
MUNKÁNÁL IS
SZERELJEN A
KUN MÁTÝÁS FIA R. T.-T!Szemüvegeket orvosi előírás
szerint készítünk.Speciális acélárak raktáron.
Prima a l p a c c a evőeszközök felkötő
olcsó áron.Kun Máttyás Fia R. T.-nél
CLUJ, CALA MARECHAL FOCH No. 2.

Mátrai Béla riportorozata:

HÁBORU A TENGER ALATT

Az osztrák-magyar monarchia volt hadibúvára beszél a búvár munkájáról, a tengeralattjáró háborúról és arról, hogy mi történhetett Scapa Flowban?

I. Dolgozik a búvár

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Kolozsvári betegsegélyző diszes palotájának első emeleti folyosóján a balszárnyon levő sarokban az ajtó felett piros lámpa ég. A lámpa alatt felírás: Radiologie. A padokon várakozó betegek, legnagyobb részt fiatal lányok és nők. Beszélgetnek.

— Gyomor?

— Lép?

— Nem. Tüdő, — mondja a kérdező és alig észrevehetően sóhajt egyet. Nyílik az ajtó, mindenki odátöböl, evezni kezd könyökeimmel. Néhány szisszenés. Bent vagyok. A hatalmas röntgen-gép mellett foglalatostokodó férfi homlokára tolja szemüvegét.

— Azonnal meg vagyok kérem. Addig tessék helyet foglalni.

Negyedóra mulva az egyik eldugott teremben ülünk egymással szemben és beszélgetünk.

Katona, akit jól fizetnek

— A világháborút megelőző időkben és a világháború alatt az osztrák-magyar monarchia hajóhadának az úgynevezett búvárosztábjában szolgáltam — kezdi meg elbeszélését Popa Aurel, a betegsegélyző főtitkárjelöltje. Nehéz szolgálat volt, senkit sem kényszerítettek teljesítésére, sőt csak igen alapos vizsgálat és előkészítés után vették fel az önkéntes jelentkezőket a búvárosztábjába, de — ami katonáknál szokatlan volt — jól megfizették őket. Mert ha nem így lett volna, nem várták volna azt, hogy a tengerfenéken nehezen ellenőrizhető búvár csakugyan azt a szerepet és munkát látja el, amit számára előírtak. Minden három idősebb egységből álló divízió 2 búvárral és a dreaghaugok is egyenként két búvárral rendelkeznek. A búvárok rendszerint az admirális hajón tartózkodnak és mentesek minden munkától. A legnehezebb munka, a szénrakodás alkalmával a csatahajó egész legénysége és tisztikara is dolgozik, csak a parancsnok, a két hajóorvos és a búvárok mentesek a munka alól, akiknek állandóan készenlétben kell lenniük.

Miből áll a búvároltózat?

— Igaz, hogy ha munkára kerül sor, akkor alaposan meg kellett szenvednünk. Már a felöltözés is valóságos kín. Mindenek előtt felvesszük az igen vastag és meleg gypaju alsóruhákat, azután lábunkra a három-négy pár harisnyát. Majd felemel három ember és valósággal beleráz, belegyömöszöl a búvárruhába. Ennek a 3 sor vászonból és két sor gumirétegből álló öltözetnek csak egy nyílása volt: a nyaknál. Itt eresztették bele a búvárt, aki minden erejét megfeszítve helyezkedett el a ruganyos ruhában, ügyelve arra, hogy az ráncok nélkül testéhez tapadjon. Ha ez a művelet megtörtént, akkor a rendkívül szoros és tapadó kéznyláson kell kidugni kezeit. Ez csak úgy történhetik, hogy cipőhúzóhoz hasonló fémkalakkal szétfeszítették a nyílásokat és a búvár minden erejét megfeszítve, kidugja kezeit. Szóval azt lehet mondani, hogy valósággal cipőkalakkal öltöztetik fel.

24 kilós cipők

— A következő művelet a búvárszak feltétele és a cipő felhúzása. A sisakot a ruha fémgallérjához erősítik rendkívül szorosan, úgy, hogy az a vállakon nyugodjék. Utána felhúzták az egyenként 12 kilós ólomtalpu cipőket, a mellre felszerelnek egy szív-alaku ólomlapot, hátamra, a légtartály alá egy másik egyensúlyozó ólomdarabot, egy kisebb védő vasruhát — és ezzel be is fejeződik a toalett.

— A búvárruha és felszerelés csak többszöri próba után kerül a búvárra. Minden figyelemetlenség, gyártási hiba, tévedés: halál. A búvár sohasem

száll le a tenger fenekére telt gyomorral. A ránehezülő légnyomás olyan heves rosszullétet, fejfájást okoz, hogy a telt gyomor katasztrófára vezethet. Minden tíz méter után egy légkörnyomás nehezedik a búvár testének minden egyes négyzetcentiméterére. Ez ötven méter mélységben öt légkörnyomást jelent, vagyis azt, hogy a búvár testének minden egyes négyzetcentiméterére öt kilogramm súly nehe-

zedik. Tessék kiszámítani: hány négyzetcentiméter felületű egy felnőtt ember bőre, ezt a számot tessék megszorozni öttel, hattal, attól függ, mekkora a mélység és akkor ki lehet számítani: milyen irtózatoss az a nyomás, amely a víz alatt dolgozó emberre nehezedik. A ruha valósággal odapréselődik a testhez, ha valaki megpróbálná leszakítani, nem tudná csak a bőrrel, a hullal együtt.

URANIA MOZGO CSAK MA ÉS HOLNAP LÁTHATÓ MÉG JESSE JAMES, A BRIGANTI

Izgalmas jelenetekben bővelkedő film, mely a közismert bandita romantikus életét mutatja be. Fősz.: TYRON POWER, NANCY KELLY.

A víz alatt

— A víz alatt igen nehéz dolgozni. Az ember mindenekelőtt elveszti tájékozódóképességét. Felülről, a kiséző csónakból irányítják, ahonnan sohasem hiányzik egy másik búvár, mert nélkül az elővigyázatossági intézkedések nélkül búvárnak nem szabad leszállania. Az irányítás különféle módon történik. Francia módszer szerint kötérlángatással, angol módszer szerint telefonon. A csónakban levők a felszínre emelkedő légbuborékokból tudják, hogy merre járhat körülbelül a búvár. Azért mondom csak körülbelül, mert a légbuborékokat sokszor elviszi a hullámlás. Mi, az osztrák-magyar monarchia búvárosztábjában háromféle búvárruhát használtunk. A franciát, angolt és a németet. A francia volt a legpraktikusabb úgy a mozgási lehetőség, mint a munka és az időtartam tekintetében. A francia módszer szerint a búvár a levegőt egy páncélozott gumicsövön közvetlenül a szájába kapja. A cső vége szabálytalan tölsérformában kiszélesedik, ezt a szájába kell venni, azon keresztül pipálja az ember a levegőt. A kilégzés egy kilégző csővön történik. A hátán van a levegőtartály, amely állandóan egy légzéshez szükséges levegőt tartalmaz.

Hajszá az elsüllyedt gőzbárka után

— Hogy milyen nehéz a búvár munkája a víz alatt, annak jellemzésére elmondom a következő esetet: A Radetzky elsőosztályú csatahajón teljesítettem szolgálatot, amikor 1914. karácsonyán a pólai hadikikötő bejáratánál elsüllyedt egy gőzbárka. A bárka a hadihajó-kikötőből visszatérő szabadságos matrózait szállította a nyílt tengeren horgonyzó hajóhoz, amikor egy torpedóhajó a szó szoros értelmében kettészelte. A legénységnek annyi ideje sem volt, hogy csónakba szálljon. Egyenesen a tengerbe ugrottak. Egyik társammal még aznap leszállottunk a ha-

jó keresésére, azon a helyen, ahol állítólag elsüllyedt. Nem találtuk. Következő nap megint leszálltunk. Nem találtuk. A hajóparancsnok dühöngött.

— A gőzbárka nem repülőgép, hogy a levegőbe menjen és nem gombostű, hogy elvesszen — mondotta. — Meg kell találnotok.

— Nem találtuk meg. Értésítették az admirálisást. Kaptunk még két búvárt. Így sem találtuk meg. Ekkor mozgósították az egész búvárosztágot.

Hajó a horgonylánc

— Rajvonulat alakítottunk. Tíz méter távolságra egymástól átkutattunk minden négyzetméternyi területet. Nem találtuk a bárkát. Még egyszer végigkutatottuk a tengerfenéket. Végül az egyik hatalmas uszó-dokk horgonyláncai közé akadva megtaláltuk. Kiderült, hogy az összeütközés pillanatában a gőzt nem zárták el, a gépek dolgoztak egy ideig és a hajócska szép csendesen a dokk alá uszott és valósággal végigfeküdt, oldalra dőlve, annak hatalmas horgonyláncai között.

— Nekünk, búvároknak volt igarunk. A parancsnok nem hitte el, hogy elsüllyedt bárkát, hajót igen nehéz megtalálni. Ez az eset bebizonyította neki.

Hogyan emelik ki az elsüllyedt hajót?

— Egy elsüllyedt hajó kiemelése igen komoly és hosszadalmas munkákat igényel. Miután megállapították a hajó helyét, leengedik a búvárt. Ez először elzárja az összes nyitva hagyott nyílásokat. Utána kijavítja a sérülést. Ez úgy történt, hogy furóval lyukakat fur a hajó vékony vasfalába. Később a kiséző hajóról a méretek után levágták acéllapot engednek a lég helyére, amelyet a búvár szegkekkel és csavarokkal szorosan a hajófalhoz erősít. Ekkor kezd munkába az emelő hajó. Ez hatalmas szivattyúkkal van ellátva. A szivattyúkat bevezetjük a hajó belse-

jébe, ahonnan kiszívják a vizet és levegőt pumpálnak be. Közben a búvár állandóan ellenőrzi, hogy nem maradt-e egy rés betömetlenül. Ha az ablakok, rések és ajtók jól záródtak be, akkor a hajó a befújt levegő és a kiszivattyúzott víz hatása következtében először felegyenesedik, aztán lassan, lassan a víz felszínére emelkedik.

— Ez az eljárás természetesen csak vázlata mindazoknak a hosszadalmas munkálatoknak, amelyek hasonló esetekben történnek.

Bevásárlás a tenger fenekén

— A munka a tenger alatt nehéz és fárasztó. Ezért a búvár nem is bírja sok ideig. Jelt ad, igen óvatosan és lassan — nehogy a gyors nyomáskülönbség megártson szervezetének — felhúzzák. Itt végigzuhan a fedélzeten és így fekszik körülbelül egy óráig, hogy hozzászokjon a levegőhöz. Csak akkor veszik le a sisakot, amelybe süvítve hatol be a levegő. Az első, amit a búvár kér, egy cigaretta. Utána megiszik egy kis bort. Átadja a szakácsnak a víz alatt összeszedett és igen finom ízű csigákat, hogy olajban süsse ki. Utána újból leszáll. Ha kifáradt, felhúzzák. Elfogyassa a finom uszonnát, újból feladják sisakját, újból visszakeresztül a vízbe. Sokszor heteken keresztül kell így dolgoznia.

II. Károly király öfelsége megköszönte Szamos-tartomány hódolatlát

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megirtuk, hogy dr. Tătaru Coriolan királyi helytartó a tartomány lakossága nevében meleghangú hódoló és üdvözlő táviratot küldött Mihály gyulafehérvári nagy vajda, trónörökös 18. születésnapja és nagykorúságának elérése alkalmából II. Károly király öfelségének. A táviratra II. Károly király öfelsége most a következő tartalmú távirattal válaszolt:

„Köszönöm Szamos-tartomány fiam születésnapja alkalmából kifejezésre juttatott hódoló érzelmeit.

Carol R.”

— A kolozsvári katonai törvényszék híreiből. A kolozsvári katonai törvényszék Chindis Gavril és Pop Juon, a Máramaros megyében levő Jód községbe való gazdálkodókat büntett feldicsérése miatt egyenként 2—2 évi börtönre és egyenként 1000 lei pénzbírságra ítélte. Ezenkívül politikai jogukat öt évre felfüggesztette. — Nagy Zoltán sepsiszentgyörgyi egyetemi hallgatót felmentette a tiltott határátlépés megköszönésének vádjától. — A katonai törvényszék Griga Apolon tizedest haláltokozó súlyos testi sértésért 5 évi börtönre ítélte, katonatársait pedig magánlaksértésért 1—3 hónapi fogságra.

— Hirdetmény. Ezúton hozták a nagyközönség tudomására, hogy jövő hónap 15-én a fővárosi katonai zenésziskola épületében vizsgaverseny lesz tengerész és repülő katonazenekari napidíjas állások betöltésére. Mindazok, akik ezen a versenyen részt akarnak venni, legkésőbb november 12-ig a következő iratokat küldjék be a nemzetvédelmi minisztériumban működő katonai zenekari főfelügyelőségnek. 1. Anyakönyvi kivonat (a jelentkező 26 événél nem lehet idősebb). 2. Állampolgársági bizonyítvány. 3. Elemi iskolai bizonyítvány. 4. Erkölcsei bizonyítvány. 5. Orvosi bizonyítvány arról, hogy egészséges. 6. Másolat a katonai anyakönyvi lapról. 7. Bizonyítvány az illetékes város, illetve község határáról, hogy nős vagy nőtlen. A verseny szóbeli és gyakorlati. A vizsgák sikeresen átesett jelöltek mint napidíjas altisztek vétetnek fel a hadsereg keretébe, egészen 1940. március 21-éig, amikor végleges hatállyal altiszteknek nevezik őket.

Esunya halál, eljöttél a kaszával,

de hiába jöttél, mert Horia van a házamban!

GRIPPA, KÖSZVÉNY, CSUZ ellen használdanak csak

HORIA “
BEDÖRZSÜLÉST.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (akár tört állapotban), gyémánt és briliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologerilor, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2684)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteiket, készfehérneműt, kötöttáru, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttamögött. (2678)

KONYHA, ebédlőbutorok, vaságyak, egyéb eladók. Megtekinthetők Str. Paris 53. sz. sz. d. e. érd. telefon 1950. (6856)

SCHIMBÁSOK figyelmébe! Elsőrendű jóvak Háraknál kaphatók. Cluj, Str. Băi. Someșeni. Telefon: 36-23. (2835)

SZILSKIN női bunda, 1 kis 8-9 éves leányka fehér szilbund és egy kis 8-9 éves leányka nutriet bunda eladó. Calea Regele Ferdinand 30. hölgyszobát. (6731)

GYERMEKKOCSIK legolcsóbban kis-korúak fogházában kaphatók. (6655)

ELADÓ 5 drb. üveges dupla ajtó. Megtekinthetők Savoy kávéházban. (2926)

SEZLON, ebédlő és konyhabutor eladó Reg. Carol II. em. 15. (6868)

ELADÓ új férfi téli kabát. Str. Iuliu Maniu 29., földszint 3. (6876)

BUTOROK, 2 szekrény, 1 asztal, 2 szék. Ion költözés miatt sürgősen eladók. Str. Neagru 7. (6877)

SZÖNYEG 2x3 méter, gyapjú, varrott, eladó. Grósz, Str. Stroescu 10. (6879)

SZÉP gyermek rézagy olcsón eladó. Str. Muncitorilor 32. (6880)

JÓKAI komplett sorozatot keresek megvételre. Címeket „Jókai” jelígre kérek. (6886)

TAXIAUTÓ iparendeléssel eladó. Cím a kiadói hivatalban. (6892)

AUTÓGUMIK defektmentesek eladók. 160x40, 650x16. Telefon 15-55. (2933)

BÉKÁSI fajalma eladó. Délután 2-4-ig P. Cuza Vodă 8. szám alatt. (2934)

JÓ rádió eladó. Str. Closca 11. szám. (6895)

EZÜST evőeszközkészletet keresek megvételre. Címeket „Ezüst” jelígre. (6896)

NŐI fekete téli kabát eladó. Str. Mico 33. (6903)

JÓKARBAN lévő mély gyermekkosci olcsón eladó. Str. Paris 21. ajtó 12. (6909)

KERESÜNK autogenhegesztő pisztolygarnitúrát. Heinrich szappangyár. Cal. Motilor 54. (2936)

DIÓ tele és topolyaháló, egyéb butorok eladók. Str. Iasilor 10. (6919)

ELADÓ egy olcsó hálószoba butor. Mátyás, Cal. Reg. Ferdinand 70. (6924)

INGATLAN

SÜRGŐSEN eladó 300 négyzetméter ház hely. üzlethelyiségek is alkalmas, a Str. Manastur 175 szám alatt, a deszkapiaccal szemben. Érdeklődni a fenti címen 14-17 óra között. (6844)

ELADÓ parcellák a dr. Blaga telepen. Str. Masintilor 119. szám alatt vízvezetékkel, villanyvilágítással, egyéb közművekkel ellátott ház és villahelyek, elsőrangú telekbeosztással is alkalmas vételre. Dr. Ligethy, Reg. Ferdinand 40. első em. (2922)

KERESÜNK megvételre jövedelmező házat Kolozsváron 300-800 ezer lejig. Érdeklődni: Demeter János ügyvédi iroda, Brătianu-uca 29. (6883)

ELADÓ Kolozsvár közelében nyaralásra is alkalmas 1 holdas gyümölcsös és telek, fűtési házzal 80.000 lej alkalmi áron. Érdeklődni: Demeter János ügyvédi iroda, Brătianu-uca 29. (6884)

ÁLLÁST KERES

SZOBAINASI pincéri vagy ehhez hasonló állást keres megbízható fiatal ember, katonaságtól felmentve. Horváth József Turda, Str. Gh. Lazar 37. (6831)

BETEG mellé vállalkozik, vagy főzést vállal Szilágyi Imréné, Str. Fluturilor 40. (6905)

APOLÓNÓ privát beteghez, elmenne keresztény urhoz, csak nappal. Cím a kiadóban. (6875)

TISZTESÉGES, gyermektelen házaspár házmesteri állást keres azonnalra, vagy 15-re. Címeket „Tiszteséges” jelígre. (6925)

FERFISZABÓ, idősebb, hadmentes munkát keres jobb műhelyben. Cím a kiadóban. (6923)

ÁLLÁST KAPHAT

ÜGYES, megbízható fiút kifutónak azonnal felveszek. Weisz Ernő szűcsnél, C. Reg. Ferdinand 12. (2929)

Ma este:

ZSIMBERI ZSOMBORI SZÉPASSZONY huszadszor

Erdélyi Mihály páratlan sikert aratott operettje, a Zsimberi Zsombori szépasszony ma este huszadszor szerepel immár a színház műsorán. A kitűnő operett így rövid időn belül eléri el

ső jubileumát, a huszonötödik előadást, hogy aztán diadalmasan folytassa sikeres előadássorozatát az ötvenedik előadás felé.

Szerdától minden este!

A derülátás, a jókedő, az életöröm operettje:

Mégis szép az élet

SZEREPLŐK:

Bodnár Éva	—	—	—	—	—	Krémer Manci
Gerendy Tivadar	—	—	—	—	—	Gróf László
Vica	—	—	—	—	—	Sándor Stefi
Szedlacsek	—	—	—	—	—	Csóka József
Kelemen György	—	—	—	—	—	Ditrói P. Béla
Csellőthey	—	—	—	—	—	Réthely Ödön
Patay titkár	—	—	—	—	—	Szendrey Mihály
Bartos Pista	—	—	—	—	—	Flóra Jenő
Bella, a menyasszonya	—	—	—	—	—	Rajnai Elli
Dr. Dónáth ideg orvos	—	—	—	—	—	Deésy Jenő
Ögányprímás	—	—	—	—	—	Csengeri Aladár
Detektiv	—	—	—	—	—	Szentes Ferenc
János	—	—	—	—	—	Perényi János
Jegyszédő	—	—	—	—	—	Örvössy Géza
Juci	—	—	—	—	—	Bereczki Magda

Rendező: Gróf László
Vezényel: Szabó Ica

HÁZMESTER keresek kertészt. Cím: Str. Bucovina 22. (6828)

PERFEKT szobaleányt, kézilányt és mosónőt felveszünk. Cím a kiadóban. (2930)

ÜGYES mindenféle leány jó bizonyítvánnyal felvétetik. Wurzel férfi konfekciós üzlet, Cal. Reg. Ferdinand 14. (6871)

AZONNALI belépésre keresek jó munkás borbélysegédet teljes ellátással. Fizesztés megegyezés szerint. Cím: Kiss Béla, Viisoara, jud. Turda. (2925)

AZONNALI belépésre keresek műhelymunkás hentessegédet. Dobai Béla, Jibou, (Sălaj). (V2915)

MEGBIZHATÓ, középkorú bejárónőt házimunka elvégzésére gyermektelen házaspár keres. Háztulajdonos, Cal. Regele Carol II. 22. (6889)

SUCHE intelligente deutsch-rumánisch perfect sprechende Erzieherin zu acht jährigen Buben nach Satumare. Aufklärung gebt Alexander Katona, Calea Regele Ferdinand 34, I. 7. (6888)

ÜGYES leány felvétetik november 1-re. Rozenzweig, Str. Regina Maria 6. (6894)

ÜGYES kiszolgáló kisasszony felvétetik. Cseke cukrászda. (6893)

ASSZONY heti 1 napra takarításra felvétetik, ezenkívül mosás, vasalásra. (6899)

ÖNALÓ vegyesmunkás szabóságédat felveszek. Str. Väii 11. (6900)

ASZTALOST kézi szövőráma készítéséhez sürgősen keresek. Autóüzlet, Str. Memorandului 24. (6926)

KERESÜNK megbízható bejárónőt fél-napra. Str. Wilson 2. portánál. (6904)

KIFUTÓLÁNYT felvesz Rózsáné. Str. Avram Iancu 13. ajtó 9. (6907)

AZONNALI belépésre felveszünk egy ügyes megbízható kihordót. „Mercur” szódavizgyár. Leg. Ardeleana 31. (6902)

SZOLID mindenest keresek kicsi háztartásba. Str. Reg. Maria 6. Apart. 21. (6908)

BORBÉLYSEGÉD állandóra és egy tanuló felvétetik. Cal. Reg. Ferdinand 99. (6911)

MEGBIZHATÓ bejárónőt keresek délutáni két órára. Str. Pairs 21. Apart. 2. (6912)

FIATAL férfiszabó kézimunkás azonnal felvétetik. Str. Cicio Pop 15. (6910)

TEHETSÉGES leányokat baletthez jó ízléssel felvesz Marcu balettmester. Jelenkezni kedd és csütörtök este 9 órától a Royal mozi feletti tánciskolájában. (6913)

KERESÜNK komoly nevelőnőt 4 éves fiam és csecsemő mellé. Leveleket kérem a kiadóra „Nevelőnő” jelígre. (6915)

BEJÁRÓNŐT délelőtre azonnal felveszek bizonyítvánnyal. Str. Gh. Barițiu 20. Apart. 1. (6916)

KONFEKCIÓ szabóságához gépi és kézi munkások azonnal felvétetnek. Cal. Reg. Ferdinand 125. (6917)

CIPÉSZSEGÉDET bakkanasmunkára felveszek. Esetleg zicre is adok. Str. Vrabilor 19. Apart. 24. (6918)

KÜLÖNFÉLÉK

AMERIKA részére komoly szabadalmakat keresek. „Praktikus” jelígre kiadóra. (6830)

50.000 lejjel társulnék, vagy a pénzt adnám haszonra. „Fedezék” jelígre. (6867)

BIZTOS PÉNZMEGTAKARITÁS

Ha szövet, vászon, damaszt, diffin, de-jalin és más textil áru szükségletét nálam szerzi be. Cal. Reg. Ferdinand 75., udvarban. Apart. 2. (6830)

EGYEDÜLÁLLÓ középteműt, barna diplomás urinő évi 50.000 lej fix jövedelemmel férjhezmenne 38 éven felüli keresztény állami tisztviselőhöz, nyugdíjához, földbirtokoshoz, vagy szabadfoglalkozású diplomás uriemberhez. Teljes cím leveleket: „Gyermekszerező” jelígre kiadóra. Közvetítők kizárva. (2932)

PÁLLFY pogácsás a Cal. M. Foch Mézszáros porcellánüzlettel szemben van. Tele a sátra. (6914)

OKTATÁS

NÉGY gimnáziumi végzettséggel rendelkező leány, teljes ellátás ellenében, kis vagy elemista gyermek mellé állást vállalna azonnal. Cím: Salon „Zoica”. Cal. Regele Ferdinand 2. (6878)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ új villában két nagyméretű, napos butorozatlan szoba terrasszal, különbejárattal. Str. Fântânelei 7. Tel. 2805. (2931)

KIADÓ lakás, esetleg háztartási munkára elvételre is. Str. Donat 58. (6882)

KIADÓ november 1-re Cal. Reg. Ferdinand 4 szoba, konyha, komfort májusig 3800 lejért. Szerződés tovább is köthető. Cím a kiadóban. (6589)

KÉT üres, egy butorozott szoba vízkagylókkal kiadó. Str. Consiliul Național 3. (Főpostánál). (6662)

KIADÓ új modern házban egy garzonlakás azonnalra. Cal. Reg. Ferdinand 77. (6845)

BUTOROZOTT szoba fürdőszobával kiadó. Str. Văcărescu 3. Apart. 3. (6872)

EMELETI napos szoba, konyha, speisz ujonnan festve kiadó. Str. Rudeanu 33. (Surda). (6873)

KIADÓ november 1-re szoba, előszoba, irodának is alkalmas. Ugyanott 5 darab matrác eladó. M. Foch 32. (2924)

ELEGÁNSAN butorozott szoba fürdőszoba használatra, esetleg teljes ellátással azonnal kiadó. Szilágyi, Str. Francisc David 18. (6887)

MODERN villa, háromszobás összkomfortos kertes lakás Str. Fântânelei 47. kiadó. Havibér 2800 lej. Értekezés New-york kávéház tulajdonosánál, vagy telefonon: 33-61. (6890)

13x7 műhelynek, vagy raktárnak alkalmas helyiség azonnal kiadó. Cal. Marechal Foch 99. (6891)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba azonnal kiadó. Str. Pop Iulian 6. (6897)

GARSONLAKÁS fürdőszobával központi fűtéssel kiadó. Str. Sincai 8. Házmeester. (6898)

KIADÓ modern, teljes komfortos, 3 szobás villaház Tiszviselő-telepen, Str. Popa Fărcas 16-a., 2200 lejért. Érd.: C. M. Foch 44. Apart. 24-a. (6901)

KIADÓ egy butorozott szoba. Str. Reg. Carol II. 7. szám. Érdeklődni a házmeesternél. (6885)

ÜZLETHELYISÉG azonnal kiadó. Str. Reg. Maria 43. (6906)

LAKÓTÁRSNÖT keresek teljes ellátással kellemes lakásomba. Rónainé, Str. Elisabeta 4. (6921)

SZOBÁ, konyha, speisz, pince és egy szoba speisszal kiadó. Str. Iuliu Cezar 36. (6920)

KIADÓ raktárnak, garáznak, műhelynek alkalmas betonozott helyiségek. Cal. Reg. Ferdinand 72. (6922)

LAKÁST keresek külön telken, hol autóbust lehet tartani. Érdeklődni Rapid I. Cal. Dorobantilor 119. (6874)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ

MŰSORA:

Kedd fél 9: Zsimberi Zsombori szépasszony. (20-adszor.)

Szerda fél 9: Mégis szép az élet. (Siklóssy Pál nagysikerű operettjüdjonsága. Rendező: Gróf László. Vezényel: Szabó Ica. Fősz.: Krémer Manci, Sándor Stefi, Báza Éva, Rajnai Elli, Czopán Flóri, Gróf László, Ditrói P. Béla, Csóka József, Csengeri Aladár, Szendrey Mihály, Réthely Ödön, Deésy Jenő, stb. Premier bérlet 8. sz.)

Csütörtök fél 9: Mégis szép az élet. (Rendezés bérlet 8. szám.)

Péntek fél 9: Mégis szép az élet. (Harmadszor.)

Szombat d. u. 5: Igóló diákok (Olcsó hely árakkal.)

Este 9: Mégis szép az élet (Negyedszer.)

Vasárnap d. u. 3: Igóló diákok (Olcsó hely árakkal.)

Délután 6: Zsimberi Zsombori szépasszony (21-edszer.)

Este 9: Mégis szép az élet (Ötödször.)

Mozi

SELECT MOZGÓ: Élni akarok (Judith). Az évad egyik legkövetesebb filmalkotása. Fősz.: Bette Davis és Georg Brent. Műsoron kívül a legújabb FOX hirdó.

ROYAL MOZGÓ: Nagy dupla műsor. I. Nelson Eddy nagy énekes filmje: A szabadság dala. Kezdet: 3.20, 6.20, 9.30. II. Claudette Colbert és Garry Cooper briliáns vígjátéka: Kékskál nyolcadik felesége. Kezdet: 4.45, 7.45, 11 órakor.

URANIA MOZGÓ: Jesse James, a Briganti. Fősz. Tyrone Power, Nancy Kelly.

CAPITOL MOZGÓ: Fremderfilm: Az ifjúság diadala. A 11 szovjetkőztársaság sportolójainak felvonulása és verse nye. A film előtt: Az U. R. S. S. hadseregének táncai, dalai és a legújabb Paramount világhírű, a legaktuálisabb világeseményekkel.

RIO MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9. Nagy kettős műsor: I. A rácsnélküli börtön. Dráma. Fősz.: Annie Ducaux, Corinne Lu chaire és Roger Duchesne. II. Barnabe. Nevettető vígjáték. Fősz.: Fernandel, partnerei: Claude May és Roland Toutain. III. Híradó.

Hirek

NAPTÁR. 1939. November 1, Szerda.
Róm. kat.: Mindszent. Prot.: Maria-
rianna. Ort.: S. D. Cosma și Dam.
Izr.: 19 Marchesvan.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

— Ugyeletes gyógyszerárak. Folyó év október 28., szombaton reggeltől november 4., szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Lukács utóda, Memo randuluu-ut; dr. Olariu, Reg. Maria-uc; Minerva, Reg. Ferdinand-ut; Dr. Russu, Cipariu ucca.

Gyula Jankó Károly:

Memento mori!

Emlékezzünk a halottakra. Halottak napján szenteljük azt a napot a halottaknak, emlékezzünk a családi és baráti körből örökre eltávoztakra — mind-mind az elhalt kedvesekre. Menjünk el a temetőbe, a csöndes, szomorú kertbe, mely napsütötte időben is olyan, mintha árnyék bujdosnék a fehér márványkövek között. Szeretettel, szelíden, halkán, könnyek és sóhajok közt, a halottaknak áldozott ünnepi napon ismerkedjünk, barátkozzunk és béküljünk meg azzal a gondolattal is, hogy bizonyos idő múltán már mi magunk is az ő soraikban leszünk...

Igen, emlékezzünk a halottakra — különösen napjainkban, amikor Európában és a Távolkeleten egyként repülő, guruló, futó, tűzokádó alumínium, vas- és acélszörnyetekre ül fel a halál, hogy sohasem látott aranyu üzemből rendezkedjék be minden élet elpusztítására.

Sokmillió mécses fog égni halottak napján a sírokon. Virág borítja a drága sírmlékeket és az egyszerű sírdombokat: az emlékezés és a kegyelet virága. Mindenkinek van drága halottja, akiért könnyet ejt ezen a napon, de azért megemlékezzünk a hősi halottakról is, mindnyájunk halottairól, akik a hazáért haltak meg és akik több, mint két évtizede nyugosznak az anyaföldben.

Halottak napja előtt már egy-két nappal járjuk a temetőt és tépjük a sírról a felburjánzott parét, mely a virágok mellett törekedett fel a verőfényre. Kezünkön végig csorog a föld nedve, mintha könnyezné. Mert lám, ő is az Isten teremtménye, őt is a megfoghatatlan erő huzza ki az anyaföldből, hogy éljen, hogy szíjja magába a harmatot, a napsugár édes csökjét. Amde a szeretet és a szívünk mélyéről fölaradó kegyelet iriggyé, hívó tesz most bennünket és különbséget teszünk a föld disze között: csak a szepet, az illatosat akarjuk látni ott, ahonnan feltör olykor az eltemetett fájdalom és eljön hozzánk hallgatag, csöndes éjszakákon könnyet fakasztani a szívünkbe. De magányos óráinkban, mikor elővesz bennünket az emlékezés és átvonul lelkünkön, mint valami férges ág az élet küzdelme, megakaszt a sejtelen: ha megrohadva eldőlünk és kikerülünk ide, ahol most tépjük a fűvet, vajon akad-e, aki eljön mi fölöttünk és folytatni fogja ezt a munkát, avagy le-mossa majd nevünket az idő még a fejfánkrol is és elfeledtek leszünk végképpen. A szívünk szeretete, kiáradt melegsége pedig, mellyel a jókért, az emberi nemes érzések kölcsönös ápolásáért dolgoztunk, elroppen, elenyészik, mint a sóhajlás.

Emlékezzünk a halottakra...

Kolozsváron 169 lakos ellen indult eljárás, mert vétettek a légvédelmi törvény ellen

Kik ellen vett lel büntető jegyzőkönyvet a kolozsvári rendőrség?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megírtuk, hogy a legutóbbi légvédelmi gyakorlatok alkalmával a kolozsvári rendőrség 169 lakos ellen vett fel büntető jegyzőkönyvet, mert nem tartották be a légvédelmi törvény rendelkezéseit. A megbüntetett lakosok egy részének névsorát tegnapi számunkban közöltük. Az alábbiakban folytatjuk azok névsorának közlését, akik ellen büntetőjegyzőkönyvet vettek fel. Reméljük, hogy az első ízben alkalmazott enyhe büntetés intő példaként fog szolgálni a jövőre és mindenki már csak saját jól felfogott érdekében is szigorúan alkalmazkodni fog a légvédelmi törvény rendelkezéseihez és azokat pontosan betartja. A megbüntetett kolozsvári lakosok további névsora a következő:

Weisz Martin Macavei 4. Leb Samoilă Traian 24. Vád. lui Tamas Francisc Traian 11. Gutvirth Francisc Lucaci 1-a. Miclaus Rozalia Corches 2. Soj. lui Andrei Ioan Florilor 11. Fischer Eva Memorandu-lui 2. Vád. lui Herschovici Eugen Vlahută 2. Vass Paraschiva Filipescu 1. Vád. lui Augustin Zokor Florilor 11. Deményi Géza Piata Sion 2. Stupariu Teodor Sincal 16. Pop Vasile Toma Ionescu 7-a. Soj. Samoil Aladar Motilor 131. Gall Ioan Hajdau 14. Balazs Denes Hajdau 67. Nanasi Zoltan Vilor 28. Irimies Constantin Vilor 7. Frida Ludovic Ilie Macelar 6. Bar-dosy Eugen Marechal Foch 6. Bidu Gheorghe Otetului 2. Costin Maria Dragalina 124. Silasi Susana Motilor 139. Fischer

Martin Cosbuc 3. Kovacs Vasile Saguna 9. Szabo Farkas Motilor 14. Scortescu Gheorghe Motilor 38. Marosi Antal Vasile Alexandri 9. Dr. Vitani Vasile Saguna 20. Podorean Alexandru Vilor 8. Varga Do-minic Vilor 30-a. Citri Roza Baii 2-b. Stefan Ioan Saguna 20. Nador Iuliu Baii 2-b. Matei Ioan Vasile Alexandri 1. Oltean Susana Regala 7-a. Ioan Pop Manastur 111. Emeric Kacsar Donat 42. Vád. Mercean Ana Manastur 209. Vasile Ercei Salcam 24. Vasile Crisan Manastur 239. Vád. lui Filip Ioan Salcam 32. Pop Ioan Greblei 22. Ludovic Rado Salcamului 32. Borza Stefan Manastur 257. Ioan Farcas Manastur 249. Costin Ioan Manastur 179. Kondor Stefan Manastur 269. Iacob Muresan Manastur 237. Iacob Albu Manastur 205. Gavril Albu Manastur 170. Veronica Capusan Manastur 144. Maja Ilie Manastur 136. Goga Timoftei Manastur 42. Pura Ioan Manastur 95. Albu Stefan Manastur 83. Szekeli Iosif Salcam 10. Molnar Maria Salcam 3. Dancila Maria Salcam 13. Magyari Gheorghe Salcam 13. Soj. lui Kovacs Sigismund Salcam 11. Friedlander Moise Greblei 1. Ferenczi Vasile Manastur 74. Cublesan Simion Manastur 50. Kun Stefan Manastur 14. Sarbu Gheorghe Manastur 72. Székely Ioan Manastur 21. Faltovici Maria Manastur 27. Soj. lui Ioan Pogăceanu Manastur 213. Chiorean Vasile Manastur 215. Czikorie Lazar Gen. Poetas 16. Stern Nathan Paris 21. Palfi Mauritiu Paris 30. Löwinger Leopold Gen. Poetas 17. Isac Simion Macelarilor 3.

A névsort holnapi számunkban folytatjuk.

II. Károly királyról elnevezett érdemrend lovagi nagykeresztjével tüntették ki post mortem Armand Calinescu volt miniszterelnököt

(BUCURESTI.) (Rador.) II. Károly király Öfelsége a róla elnevezett érdemrend nagy lovagi keresztjével tüntette ki post mortem Armand Calinescut, a tragikus módon elhunyt volt miniszterelnököt. A magas kitüntetéssel az Uralkodó az ország és a nemzet halálát kívánta leróni az elhunyt nagy államférfivel szemben.

A Vöröskereszt Egyesület hete

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári Vöröskereszt Egyesület a folyó évi november elsejétől kezdődőleg november 8-ig 8 napos gyűjtést rendez a katonai szolgálatra behívottak hozzátartozóinak segélyezése érdekében. Az egyesület vezetősége megleghangos felhívással fordul Kolozsvár lakosságához, hogy mindenki — nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül — vegyen részt a november elseje és 8. között rendezendő jótékonycélú előadásokon és adakozzék a gyűjtés során a nemes célra. A Vöröskereszt Egyesület segélyezésével az adakozó elősegíti az ország határainak védelmét és csökkenti az otthon maradt családtagok esetleges nélkülözéseit. A jótékonycélú előadások műsorát a Vöröskereszt Egyesület falragaszok és a lapok útján közölni fogja.

— **ÉRTESÍTÉS!** Keppl István, műépítész tervező irodáját áthelyezte, Strada Neagră 3 szám alá. Bejárat Strada Victor Babes 27. szám mellett. Telefon: 24-88.

— Megalakult az „Asszonyok munkakaldejé” szervezete, mely ruhaneműeket készít a katonaság részére. Bucurestiből jelenti a Rador: Gafencu Gligone külügyminiszter feleségének kezdeményezésére megalakult az „asszonyok munkakaldejé”-ről elnevezett osztály, amelyet Maria Barbachioru asszony vezet és amely ruhanemű készítésével, valamint katonai öltözeti tárgyak gyűjtésével foglalkozik. A fővárosi előkelő társadalmi körökhöz tartozó több mint száz asszony foglalkozik ennek az osztálynak a keretében. Gyapjából harisnyákat, érmelegítőket, valamint a katonák részére fehérneműket készítenek.

— **Munkásokat alkalmaznak a Bucuresti-Arges csatorna építési munkálataihoz.** Bucurestiből jelenti a Rador: A fővárosi községi üzemből megkezdtek azoknak a munkásoknak a felvételét, akiket a Bucuresti-Arges csatorna megépítésénél fognak foglalkoztatni.

— **MERT LETT ÖNGYILKOS SZÉKELY VILMOS FELVINCI KÖVÁCSMESTER?** Lapunk egyik legutóbbi számában megírtuk, hogy a Dermata bőrgyár közelében az úgynevezett halálsorompónál, a vasúti töltésen levágtott fejű férfi holttestére bukkantak. A bevezetési nyomozás során megállapították, hogy öngyilkosság történt és hogy az öngyilkos Székely Vilmos, a Tordamegyében levő Felvinc községből származó 58 éves férfi. Híradásunk kiegészítésül közöljük, hogy Székely Vilmos nem napszámos volt — amint arról az első jelentések beszámoltak — hanem kovácmester, aki nagyenyedi születésű és az ottani Bethlen kollégiumban három középszályt is elvégzett és azután lépett ipari pályára. A világháborúban a brassói volt huszárezrednél törzssörmesteri minőségben teljesített szolgálatot és hősiesség magatartása közben többször is megsebesült. Hozzá tartozói szerint az öngyilkos kovácmester már hosszabb idő óta súlyos betegségben szenvedett, betegsége az orvosok gyógyíthatatlannak minősítették és Székely Vilmos emiatti elkésztetésében dobta el magát az életét.

CAPITOLBAN MA KEDDEN, HATALMAS PREMIER!

SZENZÁCIO!
ILYEN FILM MÉG NEM VOLT!

AZ IFJUSÁG DIADALA

11 szovjetkörtársaság sportolójának felvonulása és versenye SZTALIN előtt Molotov irányításával. Előtte: Az U. R. S. S. hadseregének táncai, dalai, továbbá a legújabb Paramount világhíradó a legfrissebb politikai eseményekkel.

— Nagy sikert aratott a Thalia műkedvelő egyesület előadása. Elvezetés és mindvégig vidám szórakozásban volt része vasárnap este a katolikus gimnáziumban megjelent nagyszámú közönségnek. A kolozsvári „Thalia” dal-zene és műkedvelő egyesülete Fay-Ilona és Ujházy György: „Csók a pusztán” című 3 felvonásos komédiáját adta elő. A Thalia műkedvelő gárdáját már több alkalommal láttuk a színpadon és a vasárnap esti előadás alkalmával is tanujelét adta felkészültségének és gyakorlatának. A jól kiválasztott főszereplők: id. Szilágyi Akos, Varga Gizike, Zsigmond József és Kovács Sándor, ügyesen bonyolították a darab fordulatos meséjét s alakításukkal nem egyszer nyíltak táposkat is arattak. De a darab többi szereplője is elismerést és dicsőítést érdemel. A darab szép kiállításáért és gyorsan pergő rendezéséért Varró Lajos rendező érdemel dicsőítést. A színpadon lejtett táncszámok is kellemesen szórakoztatták a közönséget. Különösen a kis szöcske gyermektáncosnő, Finkler Evi művészete ejtette bámulatba a megjelenteket. Az előadás tiszta jövedelmét a jözeffalvi tüzkárosultak segélyezésére fordítják.

— Csak a jövő évre készül el a lupényi kórház. Tudósítónk jelenti: Lupényban most újra megkezdtek a belső vakolási munkálatait a lupényi volt déli bányánál épülő kórház épületének. Az elmúlt esztendőben megkezdett nagy kórházépület munkálatait, melyet csak fedél alá emeltek, most ismét folytatni kezdte a Reich E. kolozsvári építési cég. A nagy épület, amely magában foglalja a kórházi orvosok, tisztviselők lakásait, sajnos nagyon lassan készül s előreláthatólag csak a jövő esztendőben lesz teljesen kész.

— Dr. Traub Vilmos szív-, tüdő szakorvos elköltözött Str. Sincal 8. szám alá, földszint, rendel 9—11, 3—6-ig.

— Ülést tartott a külkereskedelmet szabályozó legfőbb tanács. Bucurestiből jelenti a Rador: Bujoiu nemzetgazdasági miniszter elnökletével és az illetékes minisztériumok vezértitkárai, valamint igazgatóinak részvételével tegnap délelőtt ülést tartott a külföldi árucserét szabályozó legfőbb tanács. Az ülésen a folyó év negyedik évnegyedére szükséges árubehozatal kérdését vitatták meg.

— **Tilalmi rendeltet adott ki a munkásbiztosító pénztár vezérigazgatósága.** Bucurestiből jelenti a Rador: A munkásbiztosító pénztár vezérigazgatósága körrendeletben utasította az összes pénztárakat és azok kirendeltségeit, hogy a hivataloknál alkalmazott tisztviselők és személyzet részére a legszigorúbban tilos, hogy könyveket, füzeteket és röprátokat árussítsanak.

— **Iparengedélyt csak az illetékes céh véleményezése alapján adnak ki a jövőben.** Bucurestiből jelenti a Rador: Ralea Mihail munkaügyi miniszter kijelentette, készséggel hozzájárul ahhoz, hogy a jövőben az iparengedélyeket csak az illetékes szakmai céh véleménye alapján adják ki. Megígérte a miniszter azt is, hogy közben fog járni, hogy az adótörvény összhangban legyen a szakmai kiképzésről szóló törvénnyel, illetve annak a kézműipari munkaadókra vonatkozó rendelkezésével.

Régi amerikai-német viszály elintézése

(WASHINGTON.) (Rador.) A vegyes német-amerikai bizottság most hirdette ítéletét annak a szabotázsaknak az ügyében, amely Kingslandban és Black Tonban (Newjersey állam) az 1916-17. években volt. A vegyes bizottság 50 millió dollárt ítél meg a kárt szenvedett amerikaiak részére. Annak ellenére, hogy Németország nem ismerte el ennek a bizottságnak az illetékességét. Az ítélet jogerős. Az amerikai kárt elszenvedetteket abból a különleges alaptól fogják kártalanítani, amelynek birtokában körülbelül 500 millió dollár értékű német állampapírok vannak.

— **ELKÉSZÜLT A JUGOSZLÁV-MAGYAR HATÁRT ÖSSZEKÖTŐ MŰUT.** Belgrádból jelenti a Rador: Annak az új műutnak az építése, amely a jugoszláv és a magyar határt összeköti, befejezést nyert. A műutat átadták a forgalomnak. Az új műut folytatása a London, Calais, Brüsszel, Köln, Frankfurt, Bécs, Budapest, Belgrád, Szófia, Isztambul műutnak, amelynek hosszúsága 3120 kilométer. Az új jugoszláviai szakasza 551 kilométer.

— **Dr. Szabó Zoltán** börtöngyász katonai szolgálatából visszaérkezett és rendeléseit újból megkezdte. Str. Baron L. Pop 13.

— **ÚJ PÉNZÜGYI FELÜGYELŐT KAP SZAMOSTARTOMÁNY.** Bukarestből jelentik: A pénzügyminisztérium Galin Dumitru, az aradi pénzügyigazgatóság vezetőjét Szamostartomány pénzügyi felügyelőjévé nevezte ki. Galin Dumitru a napokban veszi át hivatala vezetését.

— **VÉGZETES VASUTI ÖSSZEÜTKÖZÉS OLASZORSZÁGBAN.** Milanóból jelenti a Rador: Súlyos vasuti szerencsétlenség történt pénteken Milanó közelében. A Velence felől jövő gyorsvonat összeütközött délután 18 óra 15 perckor a Milanóból kiindult és Róma felé robogó villámvonattal. Az első jelentések szerint a borzalmas vasuti összeütközés következtében 20 utas meghalt, számosan pedig könnyebben-súlyosabban megsebesültek.

— **MIÉRT AKARTÁK MEGÖLNI A VOLT JAPÁN KÜLÜGYMINISZTERT.** Tokióból jelenti a Rador: Most derült ki, hogy július hónap véén merényletet követtek el Ubaki tábornok, volt külügyminiszter ellen annak a látogatásnak a során, amelyet Japán északi részében tett. A merénylet felett — aki a Japán ujjászervezési pártnak a tagja — a tokiói törvényszék ezen a héten fog ítélni. Kihallgatása során a merénylet azt vallotta, hogy azért akarta megölni Ubaki tábornokot, mert ellenezte Japán ujjászervezését.

— **Elsüllyedt egy finn hajó az Északi-tengeren.** Londonból jelenti a Rador: A Juno nevű 1241 tonnás finn hajó a Balti-tengerről jövet, hétfőn az Északi-tengeren tíz perc alatt elsüllyedt. A hajón robbanás történt. A hajó legénységének egy részét és több asszonyt mentőcsónak segítségével megmentettek, a hajó többi személyzetét azonban kénytelen volt a tengerbe ugrani, ahol 20 percig élet-halál küzdelmet vívott a hullámokkal, amíg megérkezett a Mimosa norvég hajó, amely azután kimentette a szerencsétlen hajótörötteket. Valamennyiüket egyik északkeleti angol kikötőbe szállították.

— **Megkezdik a folyó év negyedik negyedére szóló behozatali engedélyek kiadását.** Bucurestiből jelentik: Bujoiu nemzetgazdasági miniszter rendelkezett a negyedik évnegyedre kiadandó import-engedélyekre vonatkozólag. A kéréseket a benyújtás sorrendjében ítélik el. Elsősorban az elsőrendű közszükségleti anyagok és gépek behozatalára adják ki az engedélyeket. Egyidejűleg megkezdik az eladható devizák értékesítését is a tőzsdén. A szabad devizák jegyzésénél az exportörök számlájának számításai alaphoz jutnak.

Német megállapítás szerint:

Románia mintaképét adta a semlegességnek!

(BERLIN.) (Dunaposta.) A „Deutsche Allgemeine Zeitung” hosszú cikkben méltatja Románia magatartását a jelenlegi nemzetközi helyzetben. A lap nagy elismeréssel, s a dicséret hangján állapítja meg, hogy Románia a mostani háború folyamán mintaképét adta a semlegességnek. A lengyelországi hadműveletek idején rendíthetetlenül ellenállt annak a nyugati hatalmak részéről megnyilvánult ösztönzésnek, hogy bekapcsolódjék a háborúba. Meleg emberi érzéstől vezéreltetve menedékjogot adott a Lengyelországból elmenekült államfőnek és kormányfőnek, de viszont megakadályozta, hogy azok tovább utazhassanak és így minden vonatkozásban teljesítette a semlegességre vonatkozó nemzetközi törvényeket. Romániának ez a magatartása teljes mértékben fedi Németország délkelet-európai politikáját — fejezi be cikkét a német lap.

NÉMET LAP AZ ANGOLOK TENGERI VESZTESÉGEIRŐL

(BERLIN.) (Rador.) A „Deutsche Allgemeine Zeitung” cikket közöl, amelyben utal arra, hogy a háború első két hónapjában elsüllyesztett angol hajók félmillió tonna összsúlyt képviselnek. Ez a mennyiség felülmúlja azt

a veszteséget, amelyet Anglia az egész világháború folyamán szenvedett. Az angol tengerészeti doktrína éppen olyan hibás alapon nyugszik, mint a politikai. Anglia nem értette meg azokat a változásokat, amelyek a kontinensen történtek, éppen úgy, mint ahogy nem ismerte fel azt, hogy sziget-helyzete nem nyújt részére többé megtámadhatatlanságot. Anglia a tengeri és kereskedelmi háborút a maga érdekeinek szolgálatába állította be, de elfelejtette, hogy a legmodernebb és legtekélyesebb technikai eszközökkel ezt a háborút Anglia ellen is lehet folytatni. A tengerek szabadságáért folytatott harc ma már nem kizárólagosan az angolok fegyvere és ez a fegyver lassan kisiklik az angolok kezéből.

ANGOL HAJÓK ÉS NÉMET REPÜLŐK MÉRKÖZÉSE

(LONDON.) (Rador.) A tengerészeti minisztérium közlése szerint két német bombavető repülőgép Doggerbanktól délre tegnap megtámadta az angol torpedóromboló flotta néhány egységét. Emberéletben nem esett kár, két hajó azonban sérüléseket szenvedett. Nem volt megállapítható, hogy az ellenségnek volt-e vesztesége.

Lesz-e német-orosz katonai szövetség?

(RÓMA.) (Rador.) Az olasz lapok hosszú cikkben boncolgatják azt a kérdést, hogy létrejön-e a német-orosz katonai szövetség, amelynek megkötését a maguk részéről biztosnak veszik. Az angol sajtó mint befejezett tényről beszél a német-orosz katonai egyezség megkötéséről. Ezzel szemben Berlinben semmiféle hivatalos közlést és jelentést erre vonatkozólag nem adtak ki. Berlinben csak azt a hírt erősítették meg, hogy Oroszország 2000 repülőgépet szállít Németországnak és ezzel ellensúlyozza azt a többletet, amelyet az amerikai semlegességi törvény módosítása eredményeként a francia és angol léghaderő az Amerikából szállítandó repülőgépekkel rendelkezik.

MACSEK PARANCSÁRA

(BELGRÁD.) (Dunaposta.) Gyurkevics, a horvát parasztpárt főtitkára, aki hosszú időn át emigrációban élt, tegnap este hazaérkezett Belgrádba. A párt főtitkára kijelentette, hogy fegyverezett katoná, aki Macsek, a párt elnökének parancsszávaára tért vissza és egész munkáerejét hazája szolgálatába kívánja állítani.

ELHALASZTJÁK A BULGÁRIAI VÁLASZTÁSOKAT

(SZÓFIA.) (Dunaposta.) Bár a választási előkészületeket minden vonatkozásban megtették, politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzetre való tekintettel a választásokat későbbi időpontban tartják meg. Valószínű, hogy az általános óhajnak megfelelően a választásokat későbbi időpontra halasztják.

ZSIDÓK LETELEPÍTÉSE AZ ELFOGLALT LENGYEL TERÜLETEKEN

(BERLIN.) (Dunaposta.) A német csapatok által elfoglalt lengyelországi területeken megkezdik a zsidók letelepítését. Elsősorban azoknak a Németországban élő zsidóknak a letelepítését kezdik meg, akiknek vagy egyáltalában nincs meg az állampolgárságuk, vagy pedig lengyel állampolgárok. Ezek részére Lublinban és környékén jelölnek ki lakóhelyet. Az új zsidó letelepülés tehát ezen a helyen történik meg. Hivatalos német jelentést

még nem adtak ki a letelepülés végrehajtásának módjairól. A letelepítendő zsidók száma több ezer.

NÉMETORSZÁG VÁLASZT VÁR

(LONDON.) (Dunaposta.) Angol politikai körökben úgy tudják, hogy Molotov külügyi népbiztos ma, kedden elmondandó bekezdésében általános figyelmeztetést intéz az egész világhoz, de elsősorban Angliához, hogy fogadja el a békefeltételeket, mielőtt még a német-orosz katonai egyezmény esetleg aláírásra kerül. Németország mindaddig vár az Anglia ellen megindítandó nagyszabású hadműveletekkel, amíg végleges választ nem kap Anglia részéről, hogy elfogadja-e Molotov békeajánlatát, vagy sem? Ha Anglia a feltételeket elfogadja, úgy sor kerül a német-orosz katonai egyezmény megkötésére. Ha azonban elutasítaná, Németország egész léghaderőjével azonnal végrehajtja a nagyszabású támadást Anglia ellen.

ANYÓS ÉS VÓ HARCA A POLITIKÁBAN

(LONDON.) (Dunaposta.) Lindbergh ezredes, az amerikai semlegességi törvény módosítását ellenző beszéde után váratlanul éles ellenfelet kapott anyósa, Morrow Erzsébet asszony személyében, aki tegnap nagyszabású beszédet mondott és ebben élesen állást foglalt vejének magatartása ellen. Lindbergh anyósának veje ellen való magatartása nagy feltűnést és egyes körökben pedig derűtséget keltett.

— **Külföldi követek** Gafencu külügyminiszternél. Bucurestiből jelentik: Gafencu Grigore, Románia külügyminisztere tegnap kihallgatáson fogadta Franciaország, Görögország, Jugoszlávia, Magyarország, Portugália és Bulgária bukaresti követeit.

— **Kolozsváron is havazott.** Kolozsváron és Erdély több városában is több napon át tartó hideg eső és a hőmérséklet sülyedése mellett havazott. Kolozsváron ma a kora reggeli órákban ritkán szállingózni kezdett a hó.

Veszedelemes tűz pusztított a fővárosban és Jasiban

(BUCURESTI.) (Rador.) A iasii idegyógyintézetben tegnap este tűz pusztított. A fűtőberendezés hibájából kifolyólag kigyulladt a sebészeti terem tetőzete és a tűz pillanatok alatt áterjedt az épület külső részeire is. A tűzoltóknak kétórás megfeszített munka árán sikerült a tüzet eloltani. A veszedelem egész ideje alatt a kórház betegei között nagy pánik uralkodott.

Ugyancsak tűz pusztított az Areva-Caps bukaresti Soseaua Pantelimon 161. szám alatti 400 négyzetméter nagyságú ipartelepén is. A tűz az egyik faraktár épületének pincéjében keletkezett, ahol nagymennyiségű gyapju és tengerifü állt beraktározva. A tűz innen áterjedt az 50 vagon parkettfát tartalmazó raktárra is. Az oltási munkálatok éjjel 12 órától a hajnali órákig tartottak. A kár meghaladja a 3 millió lejt. A raktár biztosítva volt.

— **Autóösszeütközés a Regina Maria utcában.** A Regina Maria utcában tegnap a Cluj 602. rendszámú autóbussz, amelyet Lusztig Zoltán sofőr vezetett, összeütközött a Cluj 1069. tehergépkocsival, amelynek kormányánál Séprich Toma gépkocsivezető ült. Az autóbussz szabályszerűen haladt lefelé a Regina Maria uton. A 18. számú ház kapujában állott a tehergépkocsi, amely éppen abban a pillanatban csúszott vissza a gyalogjáróról, amikor az utasokkal zsúfolt autóbussz odaért. A hátráló teherautó pontosan derékre kapta az autóbussz, amelynek ablakai betörték és a kocsi oldalfala súlyosabban megromlódott. Szerencsére az utasoknak az ijedtségen kívül nem történt semmi bajuk. A helyszínrre odaérkezett a szolgálatos rendőr is, aki a két sofőrt előállította a központi rendőrségre, ahol megállapítást nyert, hogy az autóbussz vezetőjét nem terheli felelősség a véletlen szerencsétlenségért. A teherkocsi sofőre késnek nyilatkozott az okozott kár megtérítésére.

— **A REFORMÁCIÓ ÜNNEPE.** A világ protestánsai ma hagyományos ünnepséggel ülik meg a reformáció emlékünnepe. Ezen a napon van évforduló annak, hogy Luther Márton dominikánus szerzetes kifüggesztette nevezetes tantételeit a warthburgi vártemplom kapujára, amellyel elindította a reformációt. Luther tizenegy pontja nyomán hosszú évtizedekig dúlt a vallásháború Európában, de a véres küzdelemből tisztultan került ki a reformáció gondolata. Az évforduló alkalmával Kolozsvár protestánsai is ünnepet ülnek. Az összes protestáns templomokban ma délelőtti istentisztelet volt és ennek keretében emlékeztek a reformációról. A belvárosi református templomban Várhelyi János püspök maga hirdette az Ügét.

— **Kétezer lej pénzzutalomban részesül, aki a kolozsvári cipésmester tolvajainak nyomára vezet.** Lapunk egyik legutóbbi számában megírtuk, hogy Maximilian Ilies kolozsvári cipésmestert súlyos károsodás érte. Eddig még ismeretlen tettesek az esti órákban leakasztották a cipésmester Str. Vlăduț 2. sz. alatt levő műhelye mellett a falra felakasztott és hordozható kirakatszekrényt, amelyben 15 pár vadonatúj cipő volt. Az érkezően károsult cipésmester a vakmerő lopásról azonnal jelentést tett a kolozsvári központi rendőrségen, amely széles körben bevezette a vizsgálatot és nyomozást a vakmerő tolvaj, vagy tolvajok kézrekerítése érdekében, de eddig még eredménytelenül. A károsult cipésmester most lapunk utján 2000 lej pénzzutalmat ajánl fel annak a részére, aki a rendőrséget nyomára vezet a tettesnek, vagy a tetteseknek, aki, esetleg akik a 15 pár vadonatúj cipőt tartalmazó kirakatszekrényt ellopták.